

Rättelse/komplettering

Dom, 2022-01-31

Rättelse, 2022-02-11

Beslut av: chefsrådmannen Elisabet Wass Löfstedt

Domen rättas med stöd av 17 kap. 15 § st. 1 rättegångsbalken på så sätt att ordet dagvatten utgår ur det provisoriska villkoret P2 (jfr s. 66 i domen). Första meningen i villkoret får därmed följande lydelse.

"Processavloppsvattnet (renat rökgaskondensat utspätt med övrigt processavloppsvatten) från anläggningen ska renas så att det före utsläpp i Mysingen som årsmedelvärde innehåller högst följande halter."

SÖKANDE

Värmevärden i Nynäshamn AB, 556511-9210
Väståstrand 5
702 32 Örebro

Ombud:

Advokaten Mikael Hägglöf
Fröberg & Lundholm Advokatbyrå AB
Kungsgatan 44
111 35 Stockholm

SAKEN

Tillstånd till fortsatt och ändrad verksamhet vid kraftvärmeverket i Nynäshamn

Koordinater (SWEREF 99) N:6535556 E:670512

DOMSLUT**Tillstånd**

Mark- och miljödomstolen lämnar Värmevärden i Nynäshamn AB tillstånd enligt miljöbalken till

- (a) fortsatt och ändrad drift av befintligt kraftvärmeverk innefattande en fastbränslepanna för samförbränning av bibränsle och högst 80 000 ton returbränsle enligt domsbilaga 1, varav högst 32 000 ton farligt avfall per år samt en oljepanna för flytande eller gasformiga bränslen,
- (b) uppförande och drift av en reserv- och spetslastpanna för flytande eller gasformiga bränslen,
- (c) uppförande och drift av två mindre pannor för flytande eller gasformiga bränslen, samt
- (d) de om- och tillbyggnadsåtgärder som behövs för planerade ändringar av verksamheten.

Allt för en total tillförd effekt om högst 82 MW.

Villkor

Allmänt villkor

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska anläggningen och verksamheten – inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar samt andra störningar för omgivningen – utformas och bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget har uppgett eller åtagit sig i målet.

Särskilda villkor

Utsläpp till luft

2. Utsläpp till luft från fastbränslepannan får som årsmedelvärden inte överstiga följande halter vid sex procents syrgashalt.

Stoft	7,5 mg/m ³ ntg
Svaveldioxid (SO ₂)	60 mg/m ³ ntg
Ammoniak	10 mg/m ³ ntg
Kvicksilver	5 µg/m ³ ntg

3. Följande processgränsvärden ska definieras som dygnsmedelvärden för fastbränslepannan vid sex procents syrgashalt.

Väteklorid	15 mg/m ³ ntg
Vätefluorid	1,5 mg/m ³ ntg
TOC	15 mg/m ³ ntg
Kolmonoxid	250 mg/m ³ ntg

4. Villkoren beträffande utsläpp till luft gäller inte under start- och stopp-perioder samt vid torkeldning. Startperioden räknas fram till att minimilasten har överskridits under 30 minuter och stopp räknas när minimilasten underskrids. Minimilasten ska definieras i kontrollprogrammet.

5. Utsläpp till luft från den befintliga oljepannan får som årsmedelvärden inte överstiga följande halter vid tre procents syrgashalt.

Stoft	30 mg/m ³ ntg
Svaveldioxid (SO ₂)	350 mg/m ³ ntg
Kväveoxider (NO _x)	450 mg/m ³ ntg

Villkoret gäller till dess att förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar ska tillämpas på oljepannan. Därefter ska istället de halter som följer av förordningen gälla.

6. Om för omgivningen besvärande damning, lukt eller nedskräpning uppstår ska bolaget vidta effektiva motåtgärder.

Utsläpp till vatten

7. Rök-gaskondensat från fastbränslepannan ska i så stor utsträckning som möjligt användas inom anläggningen.
8. Dagvatten ska samlas upp och före utsläpp i Mysingen renas i en behandlingsanläggning för partikelavskiljning samt olje- och tungmetallavskiljning.
9. En ledning för processavloppsvatten och dagvatten ska anläggas och tas i drift senast fyra (4) månader efter att tillståndet har tagits i anspråk. Intill dess får den s.k. Lagunen inom Nynas AB:s verksamhetsområde användas för utsläpp av processavloppsvatten. Dagvatten får under motsvarande tid fortsatt avledas till dagvattenparken.

Förfaranden vid driftstörning

10. Vid tekniskt oundvikliga driftstopp, driftstörningar eller fel i mätutrustning som innebär överskridande av fastställda utsläppsgränsvärden för utsläpp till luft och vatten får förbränning av avfall i fastbränslepannan under inga förhållanden fortsätta längre tid än fyra (4) timmar i följd. Den sammanlagda drifttiden under sådana förhållanden får inte heller överstiga 60 timmar per år. Om flera förbränningslinjer är anslutna till samma utrustning för

rökgasrening, ska begränsningen till 60 timmars drifttid gälla den sammanlagda tiden för alla dessa linjer.

Buller

11. Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

- 50 dB(A) dagtid helgfri måndag–fredag, kl. 06.00-18.00
- 40 dB(A) nattetid, kl. 22.00-06.00
- 45 dB(A) övrig tid

De angivna ekvivalentvärdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar vid berörda bostäder. Kontroll ska ske så snart anläggningen har tagits i drift, när det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer samt när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Maximala ljudnivåer (L_{Fmax}) vid bostäder får nattetid (kl. 22.00-06.00) inte överstiga 55 dB(A).

Lagring och hantering av kemiska produkter, farligt avfall, bränslen m.m.

12. Hantering av kemiska produkter och farligt avfall ska ske på ett sådant sätt att risken för förorening av mark och vatten minimeras. Lagring av kemiska produkter, flytande bränsle och flytande farligt avfall får endast förekomma på invallad och tät yta försedd med nederbördsskydd, i dubbelmantlad cistern utan invallning eller på sätt som ger motsvarande skydd mot spill och läckage. Där invallning används ska den inrymma den samlade volymen av förvaringskärnen. All lagring av kemiska produkter, flytande bränslen och flytande farligt avfall ska vara skyddad mot påkörning. Spill och läckage ska omgående samlas upp och tas om hand.

13. Flyg- och bottenaska som uppkommer i verksamheten ska omhändertas på sådant sätt att damning eller annan olägenhet inte uppstår. Slutligt omhändertagande av askor och liknande restprodukter ska ske vid anläggning med därför erforderliga tillstånd.
14. Innan gasformigt bränsle används i nya och befintliga pannor ska en riskanalys avseende hantering av gasformigt bränsle ges in till tillsynsmyndigheten och den kommunala räddningstjänsten. Riskanalysen ska ges in senast sex (6) månader innan respektive panna tas i drift.
15. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten och den kommunala räddningstjänsten upprätta en insatsplan och rutiner för lagring och hantering av fasta bränslen för att förebygga risk för brand.
16. Bolaget ska säkerställa att det finns tillfredsställande rutiner för hantering av bränder och släckvatten. En permanent barriär ska anläggas för uppsamling av släckvatten där den nuvarande rutinen anger att en portabel barriär ska sättas upp. Ventiler ska sättas in för att förenkla avstängning av utgående avloppsledning.

Energi

17. Förbränning av returbränsle i fastbränslepannan ska ske med hög energi-effektivitet.

Anmälningsskyldighet, kontrollprogram m.m.

18. Bolaget ska anmäla till både mark- och miljödomstolen och tillsynsmyndigheten när den ändrade fastbränslepannan har tagits i drift.
19. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Kontrollprogrammet ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten och ges in till denna senast en (1) månad innan

tillståndet tas i anspråk. Kontrollprogrammet ska hållas aktuellt och justeras allt eftersom verksamheten fortskrider.

20. Bolaget ska i god tid innan verksamheten upphör till tillsynsmyndigheten redovisa en plan för återställning av platsen innefattande avhjälpande av eventuella miljöskador och andra återställningsåtgärder. I planen ska anges hur mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar ska undersökas med avseende på förekomst av förorenings-skador från verksamheten samt hur riskbedömning ska utföras. Undersökningar och eventuella åtgärder ska planeras och genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten.

Uppskjutna frågor - prøvotidsutredningar

Utsläpp till luft

U1. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten utreda möjligheten att långsiktigt reducera utsläppen av kväveoxider till luft från fastbränslepannan. Utsläppen ska begränsas så långt det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. Resultaten av utredningen jämte förslag till slutliga villkor ska ges in till mark- och miljödomstolen senast tre (3) år från det att den ändrade fastbränslepannan har tagits i drift, eller om angivna förändringar av fastbränslepannan inte görs, senast vid utgången av igångsättningstiden.

Utsläpp till vatten

U2. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten utreda möjligheten att så långt det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt reducera utsläppen till vatten genom att optimera eller komplettera reningsutrustningen för rening av rökgaskondensat för de bränslen som används och kommer att användas i kraftvärmeverket. Av redovisningen ska framgå flödet av och föroreningshalter i det renade rökgaskondensatet utan inblandning av övrigt processavloppsvatten eller dagvatten (punkten 1 i flödesschemat avseende processavloppsvatten, se domsbilaga 2) samt halterna i samlat processavloppsvatten (punkten 3 i samma flödesschema). Redovisning ska ske både genom dygns- och årsmedelvärden för relevanta parametrar. Vidare ska årlig utsläppsmängd till recipienten Mysingen redovisas. Resultaten av utredningen jämte förslag till slutliga villkor ska ges in

till mark- och miljödomstolen senast tre (3) år från det att den ändrade fastbränslepannan har tagits i drift, eller om angivna förändringar av fastbränslepannan inte görs, senast vid utgången av igångsättningstiden.

Provisoriska villkor

Under prövotiden och fram till dess att mark- och miljödomstolen bestämmer annat ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

Utsläpp till luft

P1. Utsläppet av kväveoxider till luft från fastbränslepannan får som årsmedelvärde inte överstiga 225 mg/m³ ntg vid sex procents syrgashalt.

Utsläpp till vatten

P2. Processavloppsvattnet (renat rökgaskondensat utspätt med dagvatten och övrigt processavloppsvatten) från anläggningen ska renas så att det före utsläpp i Mysingen som årsmedelvärde innehåller högst följande halter.

Total suspenderat material (TSS)	10 mg/l
Ammoniumkväve	15 mg/l
Arsenik	10 µg/l
Kadmium	0,5 µg/l
Krom	25 µg/l
Koppar	40 µg/l
Kviksilver	0,2 µg/l
Bly	15 µg/l
Zink	150 µg/l
Nickel	30 µg/l
pH	6-10

Delegation

Mark- och miljödomstolen överlåter enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov föreskriva ytterligare villkor i följande avseenden.

- a) Skyddsåtgärder mot damning, lukt och nedskräpning.
- b) Hur gasformigt bränsle ska hanteras.
- c) Utsläpp av dagvatten.

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen och slutför miljöbedömningen.

Igångsättningstid

Mark- och miljödomstolen bestämmer igångsättningstiden för tillståndsgiven miljöfarlig verksamhet till tio (10) år från den dag då tillståndsdomen vunnit laga kraft.

Verkställighetsförordnande

Mark- och miljödomstolen beslutar att tillståndet får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft.

Innehåll

DOMSLUT	1
BAKGRUND.....	10
YRKANDEN M.M	11
FÖRSLAG TILL VILLKOR M.M.	12
ANSÖKAN	18
INKOMNA YTTRANDE.....	49
SÖKANDENS BEMÖTANDE	55
MÅLETS HANDLÄGGNING	60
DOMSKÄL.....	60

BAKGRUND

Värmevärden i Nynäshamn AB (Värmevärden eller bolaget) äger och driver kraftvärmeverket i Nynäshamn som förser Nynas raffinaderi med processånga och Nynäshamns tätort med fjärrvärme samt el till elnätet. Tillstånd för verksamheten har meddelats med stöd av miljöskyddslagen (1969:387) och omfattar en fastbränslepanna som används som baslastenhet och en oljepanna som används som reserv- och spetslastenhet. Byggnation av anläggningarna påbörjades under 2002 och verksamheten togs i drift under 2003. På årsbasis levereras ca 220 GWh processånga och fjärrvärme från kraftvärmeverket. I värmesystemet finns även en elångpanna. Den är inte belägen inom kraftvärmeverket, utan på Nynas AB:s (Nynas) verksamhetsområde. Även om bolaget sköter driften av elångpannan omfattas den därför inte av tillståndet för verksamheten vid kraftvärmeverket.

Fastbränslepannans huvudbränsle utgörs av returflis med tillsats av biomal (slakteriavfall) samt en mindre andel skogsbränslen. Pannan är konstruerad för samförbränning av avfall. Under de senaste åren har konkurrensen om biobränslen och returflis ökat. Värmevärden har därför utrett möjligheten att bredda verksamhetens bränslebas, främst med olika typer av avfallsbränslen, vilket kan skapa en mer flexibel baslastenhet i Nynäshamn. Eftersom anläggningens miljöprestanda genomgående har varit hög, har utredningen omfattat förbränning av förorenade jordmassor samt muddermassor tillsammans med utsorterat och krossat avfall, inklusive impregnerat trä och rötslam. Genom modifieringar av fastbränslepannan, bränslehanteringen och reningsutrustningen skulle en breddad bränslebas kunna möjliggöra energiåtervinning av avfall som inte kan återvinnas på annat sätt.

Kraftvärmeverkets oljepanna används som reserv- och spetslastenhet tillsammans med elångpannan. Inga förändringar planeras för oljepannan. På sikt kommer däremot elångpannan att tas ur drift och Värmevärden kommer då att behöva ersätta den med en annan reserv- och spetslastenhet för att kunna garantera

leveranserna av ånga till Nynas och fjärrvärme till tätorten. Vidare kan produktutveckling inom Nynas verksamhet komma att medföra en efterfrågan på högre temperaturer än vad befintliga och planerade anläggningar kan tillhandahålla.

Ångleveranserna till Nynas är kontinuerliga över året och fastbränslepannan producerar ca 140 GWh ånga per år. Även restvärme från raffinaderiet och fastbränslepannans rökgaskondensering används för värmeproduktion.

Värmevärden vill nu få tillstånd enligt miljöbalken till ombyggnad och fortsatt drift av fastbränslepannan för samförbränning av bibränslen och ett bredare spektrum av returbränslen än i dag. Ansökan omfattar även den befintliga oljepannan samt uppförande och drift av ytterligare en reserv- och spetslastpanna. Den nya reserv- och spetslastpannan planeras försörjas med eldningsolja alternativt naturgas eller bioolja/biogas som bränsle. Ansökan omfattar slutligen två mindre pannor för eventuella framtida behov i Nynas verksamhet.

YRKANDEN M.M.

Värmevärden har yrkat att bolaget ska ges tillstånd enligt miljöbalken till

- a) fortsatt drift av befintligt kraftvärmeverk innefattande en fastbränslepanna för samförbränning av bibränsle och högst 80 000 ton returbränsle enligt ingiven bilaga A, varav högst 32 000 ton farligt avfall och andra returbränslen med motsvarande egenskaper per år och en oljepanna för flytande eller gasformiga bränslen,
- b) uppförande och drift av en reserv- och spetslastpanna för flytande eller gasformiga bränslen,
- c) uppförande och drift av två mindre pannor för flytande eller gasformiga bränslen, samt
- d) de om- och tillbyggnadsåtgärder som behövs för planerade ändringar av verksamheten,

allt för en total tillförd effekt om högst 82 MW.

Värmevärden har vidare yrkat att mark- och miljödomstolen ska förordna

- a) att tiden för igångsättning av tillståndsgiven miljöfarlig verksamhet bestäms till tio (10) år från det att tillståndsdomen vunnit laga kraft,
- b) att tillståndet får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande),
- c) att villkor och prøvotidsförordnanden m.m. ska föreskrivas i enlighet med de förslag som redovisas nedan, samt
- d) att den till ansökan fogade miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) ska godkännas.

Värmevärden har slutligen yrkat att mark- och miljödomstolen ska med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåta till tillsynsmyndigheten att föreskriva närmare villkor i följande avseenden.

- e) Skyddsåtgärder mot damning, lukt och nedskräpning.
- f) Hantering av gasformigt bränsle.
- g) Utsläpp av lösta ämnen i dagvatten om halterna i utgående vatten är förhöjda i förhållande till de krav som ställs på industriell verksamhet enligt det regionala dagvattennätverket i Stockholms län.
- h) Kontroll av verksamheten (villkorsförslag 17 nedan).
- i) Medgivande att förbränna andra avfallstyper än de som anges i bilaga A till ansökan om de har liknande egenskaper (föroreningsinnehåll och värmevärde) som de som anges i bilaga A, om avvikelserna kan ske utan olägenhet för människors hälsa eller miljön.

FÖRSLAG TILL VILLKOR M.M.

Värmevärden har, såsom bolaget slutligt bestämt sin ansökan, föreslagit att det – utöver vad som gäller för verksamheten enligt förordningen (2013:253) om förbränning av avfall och förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar – för tillståndet ska föreskrivas följande villkor.

Allmänt villkor

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska anläggningen och verksamheten – inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar samt andra störningar för omgivningen – utformas och bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget har uppgett eller åtagit sig i målet.

Särskilda villkor

Utsläpp till luft

2. Utsläpp till luft från fastbränslepannan får som årsmedelvärden inte överstiga följande halter vid 6 procents syrgashalt.

Stoft	7,5 mg/m ³ ntg
Svaveldioxid (SO ₂)	60 mg/m ³ ntg
Ammoniak	10 mg/m ³ ntg
Kvicksilver	5 µg/m ³ ntg

3. Följande processgränsvärden definieras som dygnsmedelvärden för fastbränslepannan vid 6 procents syrgashalt.

Väteklorid	15 mg/m ³ ntg
Vätefluorid	1,5 mg/m ³ ntg
TOC	15 mg/m ³ ntg
Kolmonoxid	250 mg/m ³ ntg

4. Villkoren beträffande utsläpp till luft gäller inte under start- och stopp-perioder samt vid torkeldning. Startperioden räknas fram till att minimilasten har överskridits under 30 minuter och stopp räknas när minimilasten underskrids. Minimilasten ska definieras i kontrollprogrammet.

5. Utsläpp till luft från den befintliga oljepannan får som årsmedelvärden inte överstiga följande halter vid 3 procents syrgashalt.

	Befintlig oljepanna
Stoft	30 mg/m ³ ntg
Svaveldioxid (SO ₂)	350 mg/m ³ ntg
Kväveoxider (NO _x)	450 mg/m ³ ntg

Villkoret gäller till dess att förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar ska tillämpas på oljepannan.

6. Om för omgivningen besvärande damning, lukt eller nedskräpning uppstår, ska bolaget vidta effektiva motåtgärder.

Utsläpp till vatten

7. Rök-gaskondensat från fastbränslepannan ska i så stor utsträckning som möjligt användas inom anläggningen. Processavloppsvatten (renat rök-gaskondensat utspätt med dagvatten) från anläggningen ska renas så att det före utsläpp i dagvattenparken eller Mysingen som årsmedelvärde innehåller högst följande halter.

Total suspenderat	10 mg/l
Ammoniumkväve	15 mg/l
Arsenik	10 µg/l
Kadmium	0,5 µg/l
Krom	25 µg/l
Koppar	40 µg/l
Kvicksilver	0,2 µg/l
Bly	15 µg/l
Zink	150 µg/l
Nickel	30 µg/l
pH	6-10

8. Dagvatten ska samlas upp och före utsläpp i Mysingen renas i en behandlingsanläggning för partikelavskiljning samt olje- och tungmetallavskiljning. Halten suspenderat material och oljeindex får efter rening som årsmedelvärde inte överstiga 100 mg/l respektive 2 mg/l.

En ledning för utsläpp av processavloppsvatten och dagvatten ska anläggas och tas i drift fyra månader efter att tillståndet har tagits i anspråk. Intill dess får den s.k. lagunen inom Nynas AB:s verksamhetsområde användas för utsläpp av processavloppsvatten och dagvatten får avledas till dagvattenparken. (Nytt villkor vid huvudförhandlingen; *rättens anm.*)

Förfaranden vid driftstörning

9. Vid tekniskt oundvikliga driftstopp, driftstörningar eller fel i mätutrustning som innebär överskridande av fastställda utsläppsgränsvärden för utsläpp till luft och vatten får förbränning av avfall i fastbränslepannan under inga förhållanden fortsätta längre tid än fyra timmar i följd. Den sammanlagda drifttiden under sådana förhållanden får inte heller överstiga 60 timmar per år. Om flera förbränningslinjer är anslutna till samma utrustning för rökgasrening, ska begränsningen till 60 timmars drifttid gälla den sammanlagda tiden för alla dessa linjer.

Buller

10. Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

- 50 dB(A) helgfri måndag-fredag kl. 06.00-18.00
- 40 dB(A) nattetid (kl. 22.00-06.00)
- 45 dB(A) övrig tid

De angivna ekvivalentvärdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar vid berörda bostäder. Kontroll ska ske så snart anläggningen har tagits i drift, eller så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade

bullernivåer, och när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Den momentana ljudnivån vid bostäder får nattetid (kl. 22-06) inte överstiga 55 dB(A).

Lagring och hantering av bränslen m.m.

11. Hantering av kemiska produkter och farligt avfall ska ske på ett sådant sätt att risken för förorening av mark och vatten minimeras. Lagring av kemikalier och flytande bränsle får endast förekomma på invallad och tät yta försedd med nederbördsskydd, i dubbelmantlad cistern utan invallning eller på sätt som ger motsvarande skydd mot spill och läckage. Där invallning används ska den inrymma den samlade volymen av förvaringskärlen. All lagring av kemikalier ska vara skyddad mot påkörning. Spill och läckage ska omgående samlas upp och tas om hand.
12. Flyg- och bottenaska som uppkommer i verksamheten ska omhändertas på sådant sätt att damning eller annan olägenhet inte uppstår. Slutligt omhändertagande av askor och liknande restprodukter ska ske vid anläggning med därför erforderliga tillstånd.
13. Innan gasformigt bränsle används i nya och befintliga pannor ska en riskanalys avseende hantering av gasformigt bränsle ges in till tillsynsmyndigheten och den kommunala räddningstjänsten senast sex (6) månader innan respektive panna tas i drift.

Energi

14. Förbränning av returbränsle i fastbränslepannan ska ske med hög energieffektivitet.

Övrigt

15. Bolaget ska i god tid innan verksamheten upphör till tillsynsmyndigheten redovisa en plan för avhjälpan av eventuella miljöskador och andra återställningsåtgärder. I planen ska anges hur mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar ska undersökas med avseende på förekomst av föroreningskador från verksamheten samt hur riskbedömning ska utföras. Undersökningar och eventuella åtgärder ska planeras och genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten.

16. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten och den kommunala räddningstjänsten upprätta en insatsplan och rutiner för lagring och hantering av fasta bränslen för att förebygga risk för brand.

En permanent barriär ska anläggas för uppsamling av släckvatten där den nuvarande rutinen anger att en portabel barriär ska sättas upp. Ventiler ska sättas in för att förenkla avstängning av utgående avloppsledning. (Förslag till nytt villkor om domstolen gör bedömningen att det bör föreskrivas ett villkor för hur släckvatten ska hanteras. Lämnades efter förhandlingen; *rättens anm.*)

Kontroll

17. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Kontrollprogrammet ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten och ges in till denna senast 1 månad innan tillståndet tas i anspråk.

Värmevärden har även föreslagit att frågan om utsläpp av kväveoxider till luft från fastbränslepannan sätts på provotid och att ett provisoriskt villkor ska fastställas i denna del (se U1 och P1 nedan). För det fall mark- och miljödomstolen skulle finna att förutsättningar saknas att nu slutligt fastställa villkor för utsläpp till vatten har bolaget, i andra hand, föreslagit att även denna fråga sätts på provotid (se U2 och P2 nedan).

Prövotidsutredning

U1. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten utreda möjligheten att långsiktigt reducera utsläppen av kväveoxider till luft från fastbränslepannan till 200 mg/m³ ntg vid 6 % O₂. Resultatet av utredningen jämte förslag till slutliga villkor ska ges in till mark- och miljödomstolen senast tre år från det att den ändrade fastbränslepannan har tagits i drift.

U2. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten utreda möjligheten att så långt det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt reducera utsläppen till vatten genom att optimera eller komplettera processavloppsvattenreningen för de bränslen som används och kommer att användas i kraftvärmeverket. Resultatet av utredningen jämte förslag till slutliga villkor ska ges in till Mark- och miljödomstolen senast tre (3) år från det att den ändrade fastbränslepannan har tagits i drift.

Provisoriska villkor

Under prövotiden och fram till dess mark- och miljödomstolen bestämmer annat ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

P1. Utsläppet av kväveoxider till luft från fastbränslepannan får som årsmedelvärde inte överstiga 225 mg/m³ ntg vid 6 % O₂.

Bolaget ska anmäla till mark- och miljödomstolen och tillsynsmyndigheten när den ändrade fastbränslepannan har tagits i drift.

P2. Samma villkor som villkor 7 ovan.

MOTPARTERNAS INSTÄLLNING

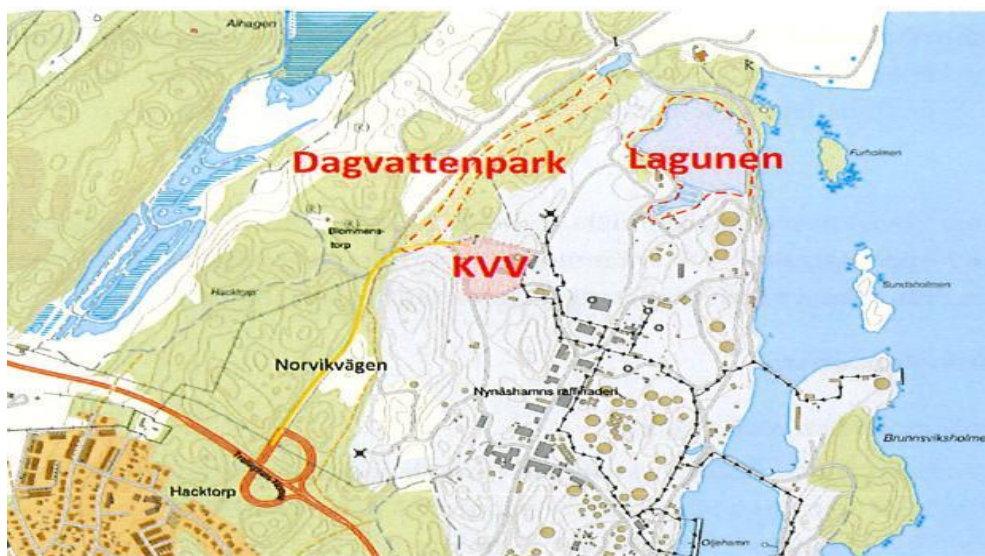
Inga remissinstanser eller sakägare har motsatt sig att sökt tillstånd meddelas Värmevärden. Några remissinstanser har dock som en förutsättning för detta krävt ytterligare eller justerade villkor (se nedan).

ANSÖKAN

Lokalisering och grund för ansökan

Kraftvärmeverket är beläget ca två kilometer norr om Nynäshamns centrum inom fastigheten Kalvö 1:22 och i anslutning till Nynas verksamhetsområde som är beläget öster om anläggningen. Nordost om kraftvärmeverket ligger Norviks hamn. Norr och väster om kraftvärmeverket finns vegetation och anlagda våtmarker. Kalvö 1:22 ägs av Nynas och den del av fastigheten där kraftvärmeverket är beläget arrenderas av Värmeverket. Närmaste ytvattenrecipient är Mysingen i Östersjön, en knapp kilometer öster om kraftvärmeverket. Närmaste bostäder finns i Hacktorp som ligger omkring en kilometer sydväst om verksamhetsområdet.

Ansökan omfattar fortsatt drift av befintlig fastbränslepanna för samförbränning av biobränsle och en breddad bas av högst 80 000 ton returbränslen, varav högst 32 000 ton farligt avfall per år, och fortsatt drift av en befintlig oljepanna. Även annat avfall med motsvarande egenskaper kan komma att förbrännas. Ansökan omfattar också uppförande och drift av en ny reserv- och spetslastpanna för flytande eller gasformiga bränslen samt två mindre pannor för framtida behov i Nynas verksamhet. Kraftvärmeverkets totala tillförda effekt kommer att uppgå till maximalt 82 MW. Kraftvärmeverkets läge markeras på kartbilden nedan.

Översiktskarta kraftvärmeverket

Planbestämmelser

I gällande översiktsplan för Nynäshamn som antogs år 2012 och gäller till år 2030 pekas kraftvärmeverket ut som en del av raffinaderiområdet norr om Nynäshamn. Gällande detaljplan antogs år 1987 och omfattar Nynas raffinaderi och närbelägna mark- och vattenområden. Större delen av planområdet är avsatt för industriändamål, såsom oljeraffinaderi och industrikombinat. Den del av planområdet där kraftvärmeverket är beläget är avsatt för resurskrävande industri. Det planeras inte för byggnation av några nya bostäder i anslutning till verksamhetsområdet. Inte heller har Nynäshamn kommun aviserat någon ny inriktning för området som kan påverka denna. Såväl befintlig som planerad verksamhet är således förenlig med gällande planeringsförutsättningar.

Inom 10 km från kraftvärmeverket finns fem naturreservat, varav fyra helt eller delvis också utgör s.k. Natura 2000-områden. Närmaste Natura 2000-område är Käringboda som är beläget sydväst om Nynäshamns tätort, ca 4,5 km från kraftvärmeverket. Områdets miljö kommer inte att påverkas på något betydande sätt av ansökt verksamhet (jfr 7 kap. 28 a § miljöbalken).

Verksamhetsutövare

Värmevärden ingår i en koncern vars moderbolag Värmevärden AB ägs av en infrastrukturfond (i huvudsak svenska och utländska pensionsfonder). Koncernen har energianläggningar i tolv kommuner i Mellansverige och totalt ca 100 anställda. Totalt levererar koncernen ca 1 300 000 MWh värme och ånga varje år. Den är härigenom en av de tio största leverantörerna av fjärrvärme i Sverige.

Verksamhetsbeskrivning

En teknisk beskrivning har bifogats ansökan om tillstånd för fortsatt och ändrad verksamhet. Sammanfattningsvis framgår av denna följande.

Den befintliga verksamheten omfattar en fastbränslepanna med en tillförd effekt om 26,7 MW och en oljepanna med en tillförd effekt om 12,2 MW. Fastbränslepannan är försedd med rökgaskondensering. Den elångpanna som finns på Nynas raffinaderis område har en tillförd effekt om 22,8 MW. Samtliga pannor producerar ånga. Inom verksamhetsområdet finns även oljecisterner, asksilo, turbin, ångackumulator och en vattenbehandlingsanläggning som försör både kraftvärmeverket och Nynas raffinaderi med spädvatten. Härutöver finns lager för fastbränsle både inom- och utomhus samt ett slutet lager för biomal.

Ansökan avser dels en breddad bränslebas för fastbränslepannan, dels den nya reserv- och spetslastpannan och två mindre pannor för eventuella behov i Nynas verksamhet. Ansökan avser förbränning av biobränsle utan mängdbegränsning och högst 80 000 ton returbränslen, dvs. avfallsklassade bränslen. Den breddade bränslebasen kräver bl.a. nya, slutna lagringsutrymmen.

Fastbränslepannan

Bränslen och bränslehantering

De bränslen som används i fastbränslepannan i dag är returflis, olika typer av fasta biobränslen och s.k. PTP-bränsle som är en blandning av papper, trä och plast. Härutöver används s.k. biomal som är nedmalt och pumpbart slakteriavfall. Eldningsolja, Eol, och eldningsolja 3 används som start- respektive stödbränsle.

Fastbränslet lagras i ett bränslelager med kapacitet för cirka fyra dygns drift samt utomhus i stackar utanför pannbyggnaden. I bränslelagret används en travers för att mata bränsle till ett transportörsystem som i sin tur matar bränsle till pannsilon. Det finns också en reservinmatningsficka varifrån bränslet transporteras med skruv till transportörsystemet. Biomal lagras i en tank varifrån bränslet pumpas in i eldstaden.

Ytorna vid kraftvärmeverket är begränsade och kommer att bli ännu mindre efter planerade förändringar. Det finns således inte utrymme att lagra några större mängder bränsle. Uppskattningsvis kan ca 2 000 ton balat RDF lagras utomhus

och ca 200 ton i det nya bränslelagret. Detta uppskattas i övrigt rymma ca 150 ton rötslam, ca 100 ton förorenade massor och ca 100 ton bio- och oljeslam. Cirka 2 500 ton träbränsle uppskattas kunna lagras utomhus och ca 1 000 ton i det befintliga inomhuslagret.

Bolaget åtar sig att lagra trä som klassificeras som farligt avfall under tak. I praktiken kommer det att innebära att sådant trä lagras i det befintliga bränslelagret i anslutning till pannhuset tills volymerna ökar i sådan utsträckning att lagring utomhus aktualiseras. Om lagring utomhus aktualiseras kommer lagringsytan att förses med ett tak.

Det är i fråga om bränslen och bränslehantering som verksamheten ändras mest i det ansökta alternativet. De nya bränslen som aktualiseras är främst följande.

- Impregnerat och ytbehandlat trä som kommer att hanteras på samma sätt som returflis och biobränslen i dag.
- RDF- och SRF-bränsle (refuse derived fuel, solid recovered fuel) – utsorterat och behandlat avfallsbränsle som transporteras och lagras färdigberett. RDF och SRF kommer att transporteras och förvaras balat utomhus medan obalat bränsle ska förvaras i slutet inomhuslager.
- Förorenade massor – bolaget ser ett framtida behov av återvinning av massor som inte får deponeras, t.ex. kan Nynas ha ett behov av energiåtervinning av förorenade massor och muddermassor. För dessa massor gäller sluten hantering.
- Rötslam m.m. – slam med ett högt organiskt innehåll från reningsverk och reningsanläggningar som är lämpligt för energiåtervinning. För detta gäller sluten hantering.
- Bio- och oljeslam – rester från rengöring av oljetankar och från reningsverk vid industriell verksamhet. För detta gäller sluten hantering.
- Restprodukter från jordbruk – gödsel, energigrödor och annat organiskt material från jordbruk. Dessa produkter ska vid behov hanteras slutet.

Utöver de ovan angivna kan andra bränsletyper med motsvarande egenskaper komma att aktualiseras. Bränslemarknaden är i ständig utveckling, varför det inte möjligt att i detalj förutse vilka bränslen som kommer att finnas tillgängliga i framtiden.

Det är inte aktuellt att använda en bränslemix som endast eller huvudsakligen består av olika typer av slam eller förorenade massor. Det kommer alltid att finnas en bas av returflis eller biobränsle i mixen. Det är inte heller aktuellt använda en mix med mer än 40 procent farligt avfall. I MKB:n har en mix med högsta tänkbara föroreningsinnehåll använts vid konsekvensbedömningen.

Värmevärden avser inte att förbränna farligt avfall som innehåller mer än en procent organiska halogenföreningar och ingen av de avfallstyper som kommer att tas emot motiverar en högre förbränningstemperatur än 850 grader Celsius under minst två sekunder. Fastbränslepannan är inte konstruerad för sådana temperaturer. Analyser av de bränsletyper som kommer att förbrännas i anläggningen visar att andelen organiska halogenföreningar underskrider en procent.

En ny lagerbyggnad kommer att uppföras för hantering av RDF- och SRF-bränsle, olika typer av slam och förorenade massor. Bränslet kommer att matas till fastbränslepannan via en sluten bandtransportör.

Utformningen

Fastbränslepannan är en ångpanna av typen bubblande fluidiserad bädd (BFB), vilket innebär att bränslet värms av sand i eldstaden och förgasas varefter förbränningen sker tillsammans med sanden i eldstaden ovanför sandbädden. Rökgaserna renas i slangfilter m.m. innan de släpps ut via en ca 50 meter hög skorsten. Den nya skorsten som planeras kommer att bli 40-50 meter hög. Att skorstenen blir något lägre kommer inte att påverka slutsatserna av de spridningsberäkningar som gjorts.

Pannan är konstruerad för olika bibränslen och RT-flis. I huvudsak förbränns 90-100 procent RT-flis och 0-10 procent biomal i pannan. Fastbränsle matas in i ett s.k. bränslestup på pannans frontvägg medan biomal matas in i hörnet mellan pannans bakvägg och norra sidovägg.

I botten av pannan matas bottenaska ut när sandbäddens partiklar blir för stora eller om sanden behöver förnyas av andra skäl. Askan matas ut med en skruvtransportör och siktas. Sand med rätt partikelstorlek återförs till eldstaden medan resterande del förvaras i en askcontainer. I containern förvaras även flygaska som avskiljs i en grovcyklon i pannan. Bottenaskan transporteras i containern till en mottagare med för ändamålet erforderliga tillstånd.

Kväveoxider reduceras med s.k. SNCR-teknik, dvs. insprutning av ammoniakvattenlösning i fastbränslepannan. Pannans rökgasrening består av ett slangfilter för stoftavskiljning. Sura gaser avskiljs genom tillsats av släckt kalk före och i slangfiltret. I filtret bildas en filterkaka på filterslagarna där sura gaser kan absorberas. Vidare doseras aktivt kol före slangfiltret för att avskilja gasformigt kvicksilver och organiska föreningar (exempelvis dioxiner).

Det avskilda stoffet (flygaska och sand) faller i fickor i botten av filterenheterna och transporteras pneumatiskt till asksilon där askan lagras torr. Från silon matas askan ut till lastbil för transport till mottagare med för ändamålet erforderliga tillstånd.

I det ansökta alternativet kommer transportbandet från det nya bränslelagret att dras till fastbränslepannans bränsledoserskruv. För att de nya typerna av avfallsbränslen ska kunna förbrännas kommer delar av anläggningen, bl.a. rökgaskanalen, att bytas ut till rostfritt material. Vidare kommer ytor som kommer att komma i kontakt med bränslen med hög svavelhalt att bytas ut till rostfritt material eller, om möjligt, kläs med plast. SNCR-systemet kommer att kompletteras eller ersättas med SCR. Lufttillförselsystemet i pannan kommer

troligen också att behöva modifieras. Fastbränslepannans maximala effekt kommer inte att påverkas men minimilasten kan komma att höjas något.

Rökgasreningen kan komma att kompletteras med ett nytt stofffilter.

Om SNCR-systemet kommer att kompletteras eller om en ny SCR-anläggning kommer att installeras beror på vilka bränsleval som görs. Ansökan omfattar ett flertal bränslen för att bolaget ska kunna anpassa sig till bränslemarknaden. Det innebär att det inte är möjligt att i förväg uttala sig om vilken NO_x-reduktionsteknik som är rimlig. Generellt ger SCR-utrustning ungefär halva emissionen, vilket innebär att kostnaden motsvarar ca 270 kr/kg avskild NO_x vid den bränslemix som har använts i ansökan. Med denna bränslemix är SCR inte en rimlig teknik.

Förbränning av returbränsle sker med hög energieffektivitet. Detta innebär att anläggningens verkningsgrad med god marginal motsvarar vad som krävs enligt BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar. Bolaget vill fortlöpande sträva mot ytterligare effektivisering av verksamheten vid ombyggnader och utbyte av befintlig utrustning.

Rökgaskondensering och processvattenbehandling

Efter fastbränslepannans slangfilter finns en anläggning för rökgaskondensering som tar till vara värmen i fuktiga rökgaser. Rökgaskondenseringsanläggningen, vars maximala effekt uppgår till 5-7 MW (beroende på fukthalt och returtemperatur), omfattar också utrustning för rening av rökgaskondensat samt cisterner för kondensat, slam och kemikalier.

Utöver ökad energieffektivitet bidrar rökgaskondenseringen till reducerade utsläpp till luft av stoft, svavel, väteklorid och ammoniak. Den ökade totalverkningsgrad som rökgaskondenseringen bidrar till minskar vidare utsläppsmängderna överlag med ca 15 procent.

Det kondensat som uppstår vid rökgaskondenseringen innehåller stoft, svavel och ammonium m.m. som har avskilts från rökgaserna. Det renas därför i en avancerad reningsanläggning innan det släpps ut till recipienten. Efter pH-justering renas kondensatet i ett mikrofilter och ett ultrafilter samt genom omvänd osmos (s.k. RO-behandling). Vid reningen uppstår ett rejekt som lagras i en slamtank för att sedan återföras till fastbränslepannan för destruktion.

I vattenbehandlingsanläggningen produceras spädvatten för värmeverket och Nynas raffinaderi. I anläggningen behandlas stadsvatten och permeat från RO-behandling av rökgaskondensat med avhärdningsfilter och genom ytterligare RO-behandling. Rejektvatten från vattenbehandlingsanläggningen behandlas tillsammans med det renade rökgaskondensatet i ytterligare ett RO-steg innan vattnet släpps ut i Östersjön.

I det ansökta alternativet planeras ingen förändring av rökgaskondenseringen eller processvattenbehandlingen. Den högre fukthalten i de nya bränslena kommer dock att öka rökgaskondenserings-effekten och belastningen på kondensatreningen kommer att öka. Den s.k. Lagunen inom Nynas verksamhetsområde kommer inte att användas som utsläppspunkt i det ansökta alternativet eftersom Nynas inte längre önskar ta emot värmeverkets processavloppsvatten. Nynäs har dock gett Värmevärden tillstånd att använda Lagunen under fyra månader till dess att bolaget har byggt en ny ledning för utsläpp av processavloppsvatten och dagvatten.

Hantering och lagring av flytande bränslen och kemikalier

Eldningsolja 3 och eldningsolja 1 lagras i dubbelmantlade cisterner om 200 respektive 48 m³. Cisternerna är belägna vid oljepannhallen.

Ammoniaklösning (25 procent) lagras i en dubbelmantlad cistern bakom ett påkörningsskydd i anslutning till vattenbehandlingsanläggningen.

Vid lossning av olja och ammoniak, som sker i närvaro av driftpersonal och lastbilens förare, tätas närbelägna brunnar för att eventuella spill ska kunna samlas upp så att de inte kan nå recipient. Ammoniaktanken och oljecisternerna är vidare försedda med högnivåvakt för att undvika överfyllnad.

Hanteringen och lagringen av flytande bränslen och kemikalier förändras inte i det ansökta alternativet. Om den nya reserv- och spetslastpannan eldas med olja, kommer dock ny pumputrustning för olja att behöva installeras.

Oljepannan

Oljepannan är en ångpanna med en maximal effekt om 11 MW och en tillförd effekt om 12,2 MW. Pannan består av totalluftfläkt, primärluftfläkt, eldstad samt ett konvektionsstråk med ekonomiser och överhettare. Pannan nyttjar samma skorsten som fastbränslepannan men har ett eget rökrör i skorstenen.

Oljepannan kommer troligen att anpassas till den nya reserv- och spetslastpannans bränsleval. Detta innebär att naturgas kan komma att användas även där, om naturgas används i den nya reserv- och spetslastpannan.

Ny reserv- och spetslastpanna

Den nya reserv- och spetslastpannan kommer att tas i bruk tidigast 2025. Den kommer att ha en maximal effekt om 21 MW och en tillförd effekt om 23 MW. Pannan kommer att konstrueras på i huvudsak samma sätt som den befintliga oljepannan. Bränsleval (eldningsolja 3, bioolja eller naturgas) kan dock komma att påverka utformningen. Om naturgas används kommer även en ny cistern för lagring av bränsle att behövas. Detsamma kan gälla vid användning av bioolja. Något beslut har ännu inte fattats i denna fråga.

Om naturgas används i den nya reserv- och spetslastpannan, kan det inte uteslutas att naturgas kommer att användas för start av den ändrade fastbränslepannan också. Naturgas kan även aktualiseras för de mindre pannor som kan behövas för att möta Nynas raffinaderis framtida behov av ånga med temperaturer som inte

kan åstadkommas med befintliga pannor. Skälet till detta är att bolaget inte önskar lagra flera olika typer av flytande bränslen inom anläggningen.

En anmälan enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor kan komma att krävas om den nya reserv- och spetslastpannan och övriga pannor ska eldas med naturgas.

Befintlig spetslastpanna

Stödbränslebrännarna i befintlig spetslastpanna är konstruerade för eldningsolja 5 men kan genom nu planerade förändringar konverteras till eldningsolja 3. En brännare kan normalt byggas om så att den kan använda alla typer av flytande eller gasformiga bränslen som är av högre kvalitet än det bränsle för vilket brännaren är konstruerad. I vilken grad ombyggnad behöver ske beror på hur bränslealternativen skiljer sig från varandra. Den befintliga spetslastpannan är robust och klarar tyngre bränslen, varför det vore mindre lämpligt att använda lättolja (Eo1). Sådan olja bör användas i applikationer där den ger en större miljönytta.

De mindre pannorna

Ansökan omfattar även två mindre pannor med en tillförd effekt om ca 10 MW vardera. Pannorna kan aktualiseras om det behövs för att möta Nynas raffinaderis framtida behov av ånga med temperaturer som inte kan åstadkommas med befintliga pannor. Om de mindre pannorna kommer till stånd, kommer produktionen i övriga pannor att minska i motsvarande mån, varför utsläppen till luft inte kommer att påverkas. Som bränsle i de mindre pannorna kommer troligen olja eller bioolja att användas. Om möjligt kommer fastbränslepannan att utnyttjas i kombination med de nya pannorna.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Nedan sammanfattas den ansökta verksamhetens huvudsakliga miljökonsekvenser. En närmare beskrivning finns i den MKB som bifogats ansökan. I MKB:n jämförs miljökonsekvenserna i nollalternativet med konsekvenserna i det

ansökta alternativet. I nollalternativet bedrivs verksamheten med fullt utnyttjande av nu gällande tillstånd.

Utsläpp till luft

Alla förbränningsanläggningar genererar utsläpp till luft. För att så långt möjligt reducera utsläppens omgivningspåverkan är fastbränslepannan försedd med icke katalytisk rening (SNCR) för kväveoxidreduktion, stofffilter (slangfilter) och tillsats av kalk och aktivt kol för reduktion av stoft, sura gaser och metaller. Som framgår ovan kan i det ansökta alternativet katalytisk rening (SCR) komma att aktualiseras. Rök-gaskondenseringsanläggningen ökar vidare anläggningens verkningsgrad, vilket i sig medför reducerade produktions-specifika utsläpp till luft. Den befintliga oljepannan är inte försedd med rening och detsamma kommer att gälla den nya reserv- och spetslastpannan samt de mindre pannor som kan aktualiseras för Nynas behov.

Fastbränslepannan är en samförbränningsanläggning enligt förordningen (2013:253) om förbränning av avfall (avfallsförbränningsförordningen). Även om bränslebasen i det ansökta alternativet breddas till att även omfatta farligt avfall kommer andelen farligt avfall som förbränns (mindre än 40 procent) inte att påverka anläggningens klassificering enligt avfallsförbränningsförordningen (se 6 § avfallsförbränningsförordningen).

Kraftvärmeverket omfattas inte av och kommer inte heller att omfattas av BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar¹ eftersom den sammanlagda tillförda effekten av de anläggningar vars effekt överskrider 15 MW (dvs. fastbränslepannan och den nya reserv- och spetslastpannan med total tillförd effekt om 49,7 MW) inte överskrider 50 MW. Inte heller BAT-slutsatserna för avfallsförbränning² är tillämpliga eftersom (i) även andra bränslen än avfall kommer att

---

¹ EU-kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/1442 av den 31 juli 2017 om fastställelse av BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU.

² EU-kommissionens genomförandebeslut (EU) 2019/2010 av den 12 november 2019 om fastställande av BAT-slutsatser för avfallsförbränning, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU.

användas; (ii) mindre än 40 procent av den alstrade värmen kommer att komma från farligt avfall, och (iii) blandat kommunalt avfall inte kommer att förbrännas (se punkt 5.2 i BAT-slutsatserna). Oaktat ovanstående har BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar använts som referens i ansökan.

De faktiska utsläppen under verksamhetstiden tillsammans med bedömningar av framtida utsläpp indikerar att föroreningshalterna från fastbränslepannan kan hållas på lägre nivåer än vad som följer av villkoren i gällande tillstånd och enligt avfallsförbränningsförordningen. I tabellen nedan jämförs bolagets villkorsförslag med de generella kraven i avfallsförbränningsförordningen och BAT-AEL i BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar. För att underlätta jämförelsen har värden som anges i förordningen respektive BAT-slutsatserna omräknats till sex procents syrgashalt och angetts utan validering, dvs. på samma sätt som i bolagets villkorsförslag. Samtliga värden är angivna för torr gas.

Parameter	Villkorsförslag	Avfallsförbränningsförordningen	BAT-AEL	Gällande villkor
Stoft	7,5 mg/nm ³	21 mg/nm ³	7,5 mg/nm ³	15 mg/nm ³
Svaveldioxid (SO ₂)	60 mg/nm ³	94 mg/nm ³	60 mg/nm ³	280 mg/nm ³
Kväveoxider (NO _x)	225 mg/nm ³	375 mg/nm ³	225 mg/nm ³	170 mg/nm ³
Ammoniak	10 mg/nm ³	-	10 mg/nm ³	28 mg/nm ³
Kvicksilver	5 µg/nm ³	50 µg/nm ³	5 µg/nm ³	75 µg/nm ³

Tabell 1 - regleringar utsläpp till luft, fastbränslepannan

Värdena i tabellens kolumner är inte helt jämförbara eftersom villkoret föreslås gälla som årsmedelvärde av samtliga uppmätta värden medan kraven i avfallsförbränningsförordningen och BAT-slutsatserna gäller som dygnsmedelvärden med särskilda mät- och, vad avser förordningen, valideringsregler. Nu gällande villkor gäller delvis som månadsmedelvärden, delvis som årsmedelvärden. Vad gäller avfallsförbränningsförordningen redovisas vidare endast förordningens

avfallsgränsvärden och inte de värden som erhålls vid en blandningsberäkning enligt 71 § avfallsförbränningsförordningen.

Sammantaget är det föreslagna villkoret strängare än vad som följer av tillämpliga generella krav och i huvudsak väsentligt strängare än nu gällande villkor. När det gäller kväveoxider är dock gällande villkor svårt att innehålla med de bränslen som hittills har använts. Vid förbränning av mycket torra bränslen blir kväveoxidbildningen större än annars. En högre last i fastbränslepannan kan också ge ökade kväveoxidutsläpp. Det innebär att en reduktion av NO_x-utsläppen fordrar annan teknik. Exempelvis ger SCR-utrustning generellt ungefär halva emissionen, vilket innebär att avskiljningskostnaden uppgår till ca 270 kr/kg avskild NO_x vid den bränsemix som har använts i ansökan. Det kommer att bli nödvändigt att anpassa villkoren till dessa förhållanden, varför ett begränsningsvärde på samma nivå som gällande BAT-AEL föreslås.

I gällande tillstånd finns villkorsregleringar av utsläpp av kolmonoxid, väteklorid, vätefluorid, kadmium och tallium, metaller samt dioxiner och furaner på samma eller högre nivåer än vad som gäller enligt avfallsförbränningsförordningen.

Under senare år har dessa utsläppparametrar legat långt under föreskrivna nivåer varför bolaget anser att det saknas skäl att villkorsreglera dem särskilt.

Avfallsförbränningsförordningen utgör en tillräcklig reglering.

När det gäller kolmonoxid finns ingen BAT-AEL för stora förbränningsanläggningar. Det föreslagna processgränsvärdet motsvarar begränsningsvärdet i gällande tillstånd och det vägledande värde som anges för kolmonoxid i BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar.

Den befintliga oljepannan och den nya reserv- och spetslastpannan samt de mindre pannor som kan komma att aktualiseras för Nynas behov omfattas av MCP-förordningen, vilket innebär att begränsningsvärden på nivåerna i tabell 2 nedan kommer att gälla (avser torr gas och tre procents syrgashalt).

Parameter	Befintlig oljepanna		Ny reserv- och spetslastpanna m.m.	
	Olja	Bioolja	Olja och bioolja	LNG
Stoft	30 mg/nm ³	30 mg/nm ³	20 mg/nm ³	-
Svaveldioxid (SO ₂)	350 mg/nm ³	350 mg/nm ³	350 mg/nm ³	-
Kväveoxider (NO _x)	300 mg/nm ³	300 mg/nm ³	300 mg/nm ³	100 mg/nm ³

Tabell 2 — regleringar i utsläpp till luft, reservpannor

Begränsningsvärdena i MCP-förordningen är väsentligt strängare än de villkor som i dag gäller för oljepannan. Bolaget anser att förordningen utgör en tillräcklig reglering av utsläppen till luft från reservpannorna. Enligt förordningens övergångsbestämmelser ska den tillämpas från och med den 1 januari 2024. Bolaget föreslår därför en övergångsreglering för den befintliga oljepannan som bör gälla tills förordningens utsläppskrav blir tillämpliga. Övergångsregleringen ger bolaget utrymme att under övergångsperioden optimera oljepannans prestanda vad avser utsläpp av kväveoxider till luft.

Bolaget bedömer att föreslagna årsmedelvärden kan innehållas under provotiden och att det inte finns anledning att istället förordna om ett riktvärde under denna period.

Utförda spridningsberäkningar visar att tillämpliga miljö kvalitetsnormer kommer att innehållas med marginal även vid ansökt produktion.

Utsläpp till vatten

Renat rökgaskondensat återanvänds för produktion av spädvatten. Det överskott som uppstår leds dock till recipient. Den totala mängden processavlopp inklusive rökgaskondensat uppgår i dagsläget till i storleksordningen 89 000 m³ per år och bedöms öka till 100 000 m³ per år i det ansökta alternativet.

I avfallsförbränningsförordningen ställs generellt tillämpliga krav på avloppsvatten från rening av rökgaser i en förbränningsanläggning. Liknande krav finns i BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar, som används som referens. Vidare gäller riktvärden enligt ett föreläggande från tillsynsmyndigheten den 22 november 2017; både dag- och processavloppsvatten. I tabell 3 nedan jämförs bolagets villkorsförslag 7 med de generella kraven i avfallsförbränningsförordningen, BAT-AEL i BAT-slutsatserna och de riktvärden som gäller enligt tillsynsmyndighetens föreläggande.

Parameter	Villkorsförslag	Förordning	BAT-AEL	Föreläggande
TSS (suspenderade ämnen)	10 mg/l	45/30 mg/l	10-30 mg/l	50 mg/l
Arsenik	10 µg/l	150 µg/l	10-50 µg/l	-
Kadmium	0,5 µg/l	50 µg/l	2-5 µg/l	0,45 µg/l
Krom	25 µg/l	500 µg/l	10-50 µg/l	15 µg/l
Koppar	40 µg/l	500 µg/l	10-50 µg/l	30 µg/l
Kvicksilver	0,2 µg/l	30 µg/l	0,2-3 µg/l	0,05 µg/l
Bly	15 µg/l	200 µg/l	10-20 µg/l	10 µg/l
Zink	150 µg/l	1 500 µg/l	50-200 µg/l	90 µg/l
Nickel	30 µg/l	500 µg/l	10-50 µg/l	20 µg/l
pH	6-10	-	-	-

Tabell 3 — regleringar utsläpp av processavloppsvatten

Liksom i tabell 1 ovan är de olika kolumner inte helt jämförbara eftersom villkoret föreslås gälla som årsmedelvärde av samtliga uppmätta värden medan kraven i avfallsförbränningsförordningen och BAT-slutsatserna gäller momentant respektive som dygnsmedelvärden med särskilda mätregler. Av tabellen framgår att föreslagna villkor ligger väl inom de BAT-AEL som gäller för stora förbränningsanläggningar och på väsentligt lägre nivåer än de krav som gäller enligt avfallsförbränningsförordningen. Tillsynsmyndighetens föreläggande är inte anpassat till den typ av verksamhet som bedrivs vid kraftvärmeverket. Det kan härvid nämnas att föreläggandet även omfattar parametrar som fosfor, kväve, oljeindex och benso(a)pyren, som inte är vanligt förekommande i tillstånd som gäller för samförbränning av avfall, samt att riktvärden inte längre får användas i slutliga tillståndsvillkor enligt miljöbalken.

Vad gäller begränsningsvärdena för ammoniumkväve varierar de stort i mellan olika anläggningar. De högsta halterna i tillstånd för anläggningar i regionen ligger på 100 mg/l medan de lägsta ligger omkring 5-10 mg/l. Enligt BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar ligger intervallet mellan 10 och 30 mg/l. De historiska ammoniumkväveutsläppen från kraftvärmeverket har på senare år varierat mellan 0,4 och 13,5 mg/l. Mot denna bakgrund regleras ett begränsningsvärde på nivån 15 mg/l för ammoniumkväve.

Värmevärden ser ingen anledning att reglera de totala mängder som årligen släpps ut. Det är en villkorstyp som inte är vanligt förekommande för förbränningsanläggningar. Ett sådant villkor skulle inte heller ge något mervärde eftersom processavloppsvattenflödet är relativt stabilt. Vad gäller föreslagna årsmedelvärden bedömer bolaget att de kan innehållas såväl slutligt som under en provotid

Eftersom Nynäshamns kommun inte godtar att processavloppsvattnet släpps ut i den kommunala dagvattenparken kommer det renade processavloppsvattnet tillsammans med dagvattnet att släppas ut i Mysingen genom en ny ledning som Värmevärden planerar att bygga. En tänkbar sträckning framgår av den streckade linjen i figur 2 nedan. Under den tid ledningen tar att bygga krävs ett särskilt villkor. Processavloppsvattnet kommer under denna tid att, enligt en överenskommelse med Nynas, ledas ut genom Lagunen, medan dagvattnet som idag kommer att ledas ut via kommunens dagvattenpark.

Med den redovisade dragningen kommer utsläppspunkten att hamna i anslutning till Norviks hamn. Tillträde till området kommer att kunna hanteras i samråd med hamnens huvudman. Sträckningen och utsläppspunkten är i huvudsak densamma som om kommunens dagvattenpark hade kunnat utnyttjats.

Figur 2 – tänkbar sträckning för avloppsledning

Värmevärden har låtit utreda påverkan på vattenmiljön av utsläpp. Utredningarna visar att vattenmiljön i Mysingen inte kommer att påverkas negativt på något märkbart sätt samt att utsläppet inte kommer att äventyra möjligheten att uppnå gällande miljökvalitetsnormer i Mysingen. IVL Svenska Miljöinstitutet (IVL) har bedömt processvattentemperaturens påverkan på recipienten. IVL:s samlade bedömning är att utsläppet sker till en stor kustvattenrecipient med god vattenomsättning, varför området med mätbara övertemperaturer bedöms bli begränsat. Några betydande ekologiska effekter förväntas därför inte uppstå. Eftersom processavloppsvattenflödet vid ansökt produktion inte riskerar att försämra status för någon av kvalitetsfaktorerna eller äventyra möjligheten att uppnå god ekologisk status eller kemisk ytvattenstatus i Mysingen bedömer Värmevärden att ingen ytterligare rening behövs. Processavloppsvattnet är mycket rent, exempelvis är metallhalterna i utgående vatten likartade med dricksvatten. Det bör därför kunna bestämmas slutliga villkor utan någon föregående provotid.

Hur bränslevalt slutligt görs är avgörande för om, och i så fall hur, rökgaskondensat (RGK) från befintlig verksamhet före rening skiljer sig från det orenade RGK från sökt verksamhet samt om den befintliga reningsutrustningen behöver kompletteras. Om det orenade kondensatet till följd av bränslevalt skulle komma

att innehålla högre föroreningshalter än i dag kommer reningsutrustningen att kompletteras så att utsläppen inte ökar i förhållande till vad som är fallet i dag. Om så skulle ske, kommer Värmevärdens att återgå till en bränslemix som liknar dagens och därefter komplettera reningsanläggningen så att den klarar av att rena det kondensat som uppstår med den nya bränslemixen. Det är inte möjligt att redan nu bedöma om det kommer att uppstå ett behov av att komplettera reningsanläggningen eller inte. Med den bränslemix som har använts i den tekniska beskrivningen och MKB:n bedöms att den nuvarande kondensatreningen kommer att fungera tillfredsställande för den ansökta verksamheten.

Recipientprovtagning

I dag kontrolleras kvaliteten på det vatten som släpps ut från anläggningen inom ramen för Värmevärdens egenkontroll. Bolaget har för avsikt att fortsätta genomföra den kontrollen även framgent. Flödet från kraftvärmeverket är litet i förhållande till flödet i recipienten. Enligt Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten ska vattenmyndigheten klassificera en vattenförekomsts ekologiska status vad avser kvalitetsfaktorn särskilda förorenande ämnen och dess kemiska status utifrån mätresultat från någon för ytvattenförekomsten representativ övervakningsstation (se 2 kap. 4 och 9 §§ HVMFS 2019:25). En representativ övervakningsstation definieras enligt 1 kap. 3 § samma föreskrifter som ett geografiskt läge som är representativt för en ytvattenförekomst.

Information från en övervakningsstation kan bestå av data från en enskild provtagningsplats eller flera provtagningsplatser. Vattenområdet inom 100 meters avstånd från utsläppspunkten är inte representativt för Mysingen eftersom vattenkvaliteten där påverkas av utsläpp från dagvattenparkens samtliga tillflöden, utsläpp från trafik längs Norvikvägen, närbelägna industriverksamheter och verksamheten vid Norviks hamn. Mätningar inom detta område skulle möjligen kunna ge en indikation på hur kraftvärmeverkets utsläpp omblandas med vattnet i Mysingen tillsammans med de övriga utsläpp som sker vid samma utsläppspunkt. Sådan information ger emellertid ingen relevant information om hur

vattenkvaliteten i Mysingen förhåller sig till gällande miljökvalitetsnormer. Uppgifter om det sistnämnda kan endast erhållas genom provtagning i representativa övervakningsstationer enligt vad som har angetts ovan.

Sammantaget bedömer Värmevärden att kraftvärmeverkets jämförelsevis begränsade utsläpp, och den omständigheten att vattenområdet närmast utsläppspunkten inte kan anses vara representativ för Mysingen, medför att recipientprovtagning från bolagets sida inte kan anses vara rimligt eller motiverat.

Dagvatten m.m.

Vid normal årsnederbörd bedöms den årliga mängden dagvatten uppgå till högst 8 000 m³ per år. Kraftvärmeverkets system för dagvattenhantering består av ett antal dagvattenbrunnar med filterkassetter för partikelavskiljning, en oljeavskiljare, en brunn för tungmetallavskiljning samt en pumpstation för att pumpa det behandlade dagvattnet till Nynäshamns kommuns dagvattenpark. Dagvattnets föroreningsinnehåll är begränsat och dess flöde varierar med nederbörd och årstid. Det sistnämnda innebär att det är svårt att utnyttja den fulla potentialen i vissa reningstekniker. Villkorsförslag 8 är baserat på den reningsteknik som installerades i samband med byggnationen av den nya vattenbehandlingen (2018), dvs. oljeavskiljare och tungmetallavskiljare. Under senare år (2018-2020) har även filterkassetter installerats i samtliga dagvattenbrunnar inom verksamhetsområdet för att minska belastningen på oljeavskiljare och tungmetallavskiljare från suspenderade ämnen.

Det finns ett generellt samband mellan halterna av suspenderade ämnen och metaller i dagvattnet. Detta tyder på att metaller i dagvatten främst föreligger i partikulär form. Tungmetallavskiljaren renar främst metaller i partikelform – inte i löst form. För att ha rättsliga och faktiska förutsättningar att klara föreslagna begränsningsvärden har Värmevärden därmed valt att endast föreslå villkor för suspenderat material och oljeindex. Andra parametrar påverkas inte annat än indirekt av reningen (genom partikelavskiljning).

När dagvattnet har renats pumpas det idag vidare till dagvattenparken där det sedimenterar och infiltreras i diket längs Norvikvägen. Upphållstiden i dagvattendammen vid Norvik uppgår till två-sex dagar.

Sammantaget innebär ovanstående att det sker en retention på vägen mellan kraftvärmeverket och utsläppspunkten. Ämnen och partiklar binds eller avlägsnas längs vägen och mindre mängder övergödande och förorenande ämnen når havet i slutändan. De halter av näringsämnen och tungmetaller som har uppmätts efter reningsstegen vid Värmevärdens anläggning kommer således att ha minskat genom den naturliga rening som dagvattenparken utgör.

Retentionsmetoden är väl beprövad och används vid många avloppsreningsverk, t.ex. i Nynäshamns kommun där Alhagens våtmark utgör en del av kommunens reningsverk för att minska utsläppen av näringsämnen till Östersjön.

Anledningen till att Värmevärdens dagvatten avleds till dagvattenparken är att bolaget i samråd med kommunen beslutade att det är det mest lämpliga sättet att – i kombination med den lokala reningen vid anläggningen – rena dagvattnet till acceptabla nivåer före utsläpp i recipienten. Reningskonceptet innebär också att kommunens dagvattenpolicy efterlevs, eftersom dagvattnet först renas lokalt och sedan infiltreras och sedimenterar ytterligare innan det når recipienten.

Recipientbedömningen som framgår av MKB:n visar att det totala utsläppet av näringsämnen och metaller från Värmevärdens verksamhet ger en mycket begränsad påverkan på recipienten. Eftersom recipienten är stor i förhållande till det flöde som släpps ut från Värmevärdens verksamhet kommer omblandningen i recipienten att ske mycket snabbt. Utförda utredningar visar att halterna av näringsämnen och metaller i dessa flöden inte kommer att påverka möjligheten att nå gällande miljö kvalitetsnormer negativt. Av recipientbedömningen framgår vidare att utsläppen av näringsämnen motsvarar ca 0,002 procent av den totala belastningen på Mysingen medan metallerna – med undantag för zink – behöver spädas ut mindre än 20 gånger för att klara miljö kvalitetsnormen i recipienten. För

zink krävs ca 80 gångers utspädning. Med hänsyn till Mysingens storlek i förhållande till flödet av processavloppsvatten och dagvatten förväntas utspädning ske snabbt. Gällande miljö kvalitetsnormer bedöms således kunna innehållas även inom 100 meters radie från utsläppspunkten. Det ska härvid beaktas att recipientbedömningen utgår från ett värsta fall-scenario.

Dagvattenflödet varierar med nederbörden och koncentrationen av föroreningar i dagvatten är vanligen störst i inledningsfasen av ett regn. Detta gäller särskilt efter längre torrperioder, då vattnet sköljer av markytan och ackumulerade mängder suspenderat material, humus och andra partiklar spolats med (s.k. first flush).

Inom Värmevärdens verksamhetsområde förekommer lagring av bränslen (RT-flis, skogsflis och vid ansökt produktion även balat avfallsbränsle), bränsletransporter (lastbilar och lastmaskiner) samt förvaring av andra bränslen och kemikalier (inomhus och/eller invallat). Från ytor där fasta bränslen lagras utomhus kommer delar av bränslet att följa med utgående dagvatten, då främst i form av suspenderat material men även till viss del i form av lösta ämnen. Eftersom RT-flis är ett avfallsklassat bränsle finns det en risk för att dagvattnet förorenas med tungmetaller som kan finnas i bränslet. Även oljespill från lastbilar och lastmaskiner kan följa med dagvattnet. För att minska risken för förorenings-spridning med dagvattnet har reningsutrustning i form av filterkassetter, oljeavskiljare och tungmetallavskiljare installerats. Värmevärden tillämpar även en städrutin för att reducera mängden damm och partiklar som kan nå dagvattenbrunnarna i samband med nederbörd.

Bolaget åtar sig att följa upp dagvattnets halter av metaller inom ramen för egenkontrollen med en frekvens som avgörs i samråd med tillsynsmyndigheten. Härigenom erhålls en indikation om hur reningsanläggningen fungerar för olika parametrar och åtgärder kan vidtas om provtagningen visar på förhöjda halter av någon parameter.

Anläggningens dagvattensystem är dimensionerat för att hantera flöden upp till ett s.k. 10-årsregn. Dimensioneringen överensstämmer med rekommendationer som lämnades av dagvattenexpertis i samband med ombyggnaden av verksamhetens avloppssystem under 2018. Denna dimensionering innebär att bräddning kan ske vid extrema regn (mycket sällan förekommande). Bräddvattnet är dock mindre förorenat än det vatten som bortleds i början av ett extremt regnväder (first flush), eftersom det mesta av föroreningarna hinner tas omhand i reningsanläggningen innan bräddning inträffar. Dimensioneringen får anses vara normal för ett kraftvärmeverk med en samförbränningsanläggning.

Vid eventuella incidenter som medför risk för förorening av dagvatten kan pumpen stängas av och det uppsamlade dagvattnet tas om hand med sugbil i pumpstationen.

Begränsningsvärden processavloppsvatten och dagvatten

Föreslagna begränsningsvärden är strängare än avfallsförbränningsförordningens krav och BAT-AEL. Detsamma gäller BAT-slutsatserna för avfallsförbränning. Utsläppskraven enligt BAT-slutsatserna gäller dessutom vid normal drift medan det av Värmevärden föreslagna villkoret gäller vid all drift. De höga kraven enligt BAT-slutsatserna är alltså utformade för att gälla när reningsanläggningen fungerar utan störningar. Trots detta har bolaget föreslagit begränsningsvärden på samma låga nivåer. För att skapa utrymme för att hantera dels eventuella driftstörningar, dels fördröjningen mellan provtagning och analyssvar har bolaget föreslagit begränsningsvärden som gäller som årsmedelvärden.

I den tekniska beskrivningen anges att kravet på bästa tillgängliga teknik är att likställa med bästa möjliga teknik eftersom de tekniker och den miljöprestanda som därvid erhålls är de bästa som finns att tillgå. Trots att verksamheten inte kommer att omfattas av BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar eller avfallsförbränning har bolaget använt BAT-AEL i dessa BAT-slutsatser för att visa hur kravet på bästa möjliga teknik efterlevs. Som framgår av ingiven utredning lever fastbränslepannan upp till kraven om bästa tillgängliga teknik för

att reducera utsläppen till vatten från rökgasreningen genom att minska föroreningsinnehållet samt genom rening av rökgaskondensat.

När det gäller dagvatten finns inga krav i avfallsförbränningsförordningen eller i BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar eller avfallsförbränning. Samtliga uppmätta parametrar utom suspenderat material ligger dock på lägre nivåer än BAT-AEL. Vidare används merparten av de tekniker som anges i BAT-slutsats 10. Det ska framhållas att BAT-slutsatserna för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn inte är tillämpliga på Värmevärdens verksamhet. BAT-slutsatserna har endast använts som referens och riktmärke för att bedöma bolagets dagvattenrening.

Det finns varken skäl eller förutsättningar för att föreslå begränsningsvärden för näringsämnen i dagvattnet. När det gäller processavloppsvattnet har bolaget dock godtagit ett begränsningsvärde på nivån 15 mg/l för ammoniumkväve.

Utfasnings- och riskminskningsämnen i utgående vatten

Det har inte utförts någon karakterisering av utgående dagvatten i syfte att utreda om det förekommer utfasnings- eller riskminskningsämnen i vattnet. Det finns emellertid inte anledning att anta att de bränslen som lagras eller kommer att lagras utomhus på anläggningen innehåller några utfasnings- eller riskminskningsämnen. Föroreningsinnehållet i träbränslen som lagras utomhus är väl känt och RDF-bränsle lagras balat.

Det förekommer en liten andel farliga metaller som klassificeras som utfasningsämnen (kadmium, kvicksilver och bly) i utgående vatten. Halterna är dock låga både i dag- och processavloppsvatten. Uppmätta halter är lägre än vad som krävs för industriell verksamhet enligt det regionala dagvattennätverket i Stockholms län. Dagvattnets metallinnehåll kontrolleras och följs upp regelbundet inom ramen för Värmevärdens egenkontroll. Halterna förväntas inte öka till följd av den förändrade bränslemixen.

Farligt avfall

De avfallstyper som utgör farligt avfall är främst impregnerat trä, andra träbaserade material som innehåller farliga ämnen, sur tjära och avloppsslam från oljeraffinering, förbrukat aktivt kol, olika typer av industriellt avloppsslam, olika typer av oljehaltigt avfall, bitumen, muddermassor samt bygg- och rivningsavfall.

Bolagets ansökan avser en breddad bränslebas med flera typer av farligt avfall (se bolagets bilaga A) och den befintliga fastbränslepannan kommer att byggas om för att klara detta. Bolaget anser därför att det inte finns något miljömässigt skäl att villkorsreglera föroreningsinnehållet i det farliga avfall som förbränns. Det avgörande är verksamhetens utsläpp till luft och vatten – inte kvaliteten på det bränsle som används i fastbränslepannan. Det är också kontraproduktivt att villkorsreglera bränslekvaliteten eftersom det kan begränsa bolagets möjlighet att energiåtervinna avfallstyper som uppstår i närområdet. Det skulle innebära att avfallet måste transporteras långväga för att i stället återvinnas eller i värsta fall destrueras någon annanstans.

Bränsletyperna har i den tekniska beskrivningen grupperats i huvudkategorier där varje kategori har tilldelats en viss högsta andel i bränslemixen. Vad avser farligt avfall kan uppgifterna i den tekniska beskrivningen sammanfattas enligt följande.

- Trä som utgör farligt avfall 0-40 procent
- Förorenade massor 0-15 procent
- Bio-/oljeslam 0-5 procent
- Övrigt farligt avfall 0-40 procent

Mer svårhanterliga bränslen som förorenade massor och bio-/oljeslam kommer alltså att ingå med mer begränsade andelar i bränslemixen än exempelvis trä som utgör farligt avfall. Farligt avfall som förbränns kommer att ha ett värmevärde i intervallet 0-30 MJ/kg och den samlade andelen farligt avfall kommer vid förbränning inte att överstiga 40 procent.

Buller

Buller från verksamheten består i nollalternativet huvudsakligen av ljud från fläktar och interna transporter med frontlastare samt lastbilstransporter. I det ansökta alternativet kommer antalet transporter att öka något, men inte i en omfattning som påverkar verksamhetens omgivningspåverkan. Bolaget har låtit utföra en bullerutredning som visar att såväl tillståndsgiven som ansökt verksamhet uppfyller gällande bullervillkor med god marginal. Bolaget ser ingen anledning att föreskriva bullervillkor med begränsningsvärden som avviker från vad som gäller i dag. I enlighet med rådande praxis föreslås dock att frågan om efterlevnadskontroll regleras i villkoret.

Kemikalier

I både nollalternativet och det ansökta alternativet används och lagras i huvudsak flytande bränslen och kemikalier för rökgasrening och rening av rökgaskondensat. Flytande bränslen och ammoniak lagras i dubbelmantlade cisterner på anläggningen. I övrigt lagras endast mindre mängder kemikalier på plats. I tabell 4 nedan sammanfattas den årliga förbrukningen av kemikalier och flytande bränslen.

Produkt	Nollalternativ	Ansökt	Användningsområde
Olja	3 400 ton	3 400 ton	Bränsle
Kalk	108 ton	949 ton	Rökgasrening
Aktivt kol	11 ton	98 ton	Rökgasrening
Natronlut (25 %)	17 ton	17 ton	pH-justering rökgaskondensat
Ammoniak	108 ton	217 ton	Kväveoxidreduktion
Stensalt	137 ton	137 ton	Avhärdning av vatten

Tabell 4 – kemikalieförbrukning

Bolaget föreslår ett villkor för hantering och lagring av kemikalier utifrån rådande praxis. Om det blir aktuellt med lagring av flytande naturgas, kan en anmälan enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa allvarliga kemikalieolyckor aktualiseras.

Restprodukter och avfall

I det ansökta alternativet och i nollalternativet uppkommer olika slags avfall och restprodukter såsom exempelvis aska från förbränningsprocessen. Askan hanteras och kommer att hanteras slutet för att undvika damning eller annan omgivningspåverkan. Askan kommer därefter att transporteras med lastbil till en mottagningsanläggning med erforderliga tillstånd.

Transporter

Transporter av bränsle till och aska från kraftvärmeverket sker med lastbil. I nollalternativet uppgår antalet lastbilstransporter till något mindre än 2 000 per år och i det ansökta alternativet förväntas antalet uppgå till något mer än 2 300 per år. Vägtransporter till kraftvärmeverket sker i huvudsak via Norvikvägen och Nynäsvägen (riksväg 73). I den utsträckning det behövs för att undvika olägenheter i form av t.ex. damning och lukt kommer transportererna att ske med täckta lastbilar.

Värmevärden har vid huvudförhandlingen åtagit sig att se till att transporter av farligt avfall och förorenade massor från Nynas görs med slutna transporter för att undvika lukt och andra olägenheter.

Övrigt

Släckvatten

Vid brand stängs flödet till dagvattenbrunnarna och en brandmur används för insamling av släckvatten. Släckvattnet samlas upp och provtas för att möjliggöra en bedömning av hur släckvattnet bör hanteras (ledas tillbaka in och användas i anläggningen eller omhändertas av godkänd mottagare). I den släckvattenutredning som gjorts rekommenderas att en permanent barriär byggs där den nuvarande rutinen anger att en portabel barriär ska sättas upp. Ventiler ska vidare sättas in för att förenkla avstängning av utgående avloppsledning och en förbättrad rutin för hantering av bränder och släckvatten bör utarbetas. Värmevärden avser att vidta de åtgärder som rekommenderas i släckvattenutredningen. Någon tidplan

för genomförandet har ännu inte beslutats, utan detta kan hanteras inom ramen för den ordinarie tillsynen.

Den beskrivning bolaget har gjort avseende hanteringen av släckvatten utgör ett åtagande från bolagets sida som bäst regleras genom det allmänna villkoret. Om domstolen bedömer att ett villkor för släckvattenhanteringen behövs godtar bolaget dock detta.

Kapacitet för uppsamling av minst 200-350 m³ släckvatten behövs. Släckvatten samlas upp i verksamhetsområdets sydöstra hörn där en bassäng bildas med hjälp av en befintlig brandmur och en barriär. Bassängens volym har tidigare uppskattats till ca 500 m³ och har numera beräknats till ca 370 m³. Ytterligare 40 m³ släckvatten kan lagras i dagvattenssystemet. Det är möjligt att pumpa släckvatten till tippfickan för att erhålla ytterligare 200 m³ i lagringsvolym. Eftersom den befintliga lagringsvolymen överstiger kapacitetsbehovet för släckvatten kommer den befintliga lagringsvolymen att användas i första hand.

Resurshushållning och energieffektivisering

Bolagets verksamhet är energiåtervinning. Det ligger i bolagets eget intresse att fortlöpande sträva mot ytterligare effektivisering av verksamheten vid ombyggnader och utbyte av befintlig utrustning. När Värmevärdens verksamhet etablerades i Nynäshamn konverterades ett befintligt energisystem med olje- och elpannor till biobränsle och restvärme från industrin, vilket medförde en minskning av koldioxidutsläppen med mer än 100 000 ton per år. Därefter har bolaget installerat en rökgaskondenseringsanläggning med återvinning av spillvärme från rökgaserna och genomfört flera andra energibesparingar, t.ex. kan nämnas att den nya anläggningen för behandling av processvatten värms med restvärme från raffinaderiet och verksamhetens rökgaser, vilket medfört en besparing av mer än 40 GWh tillfört bränsle samt mer än 110 000 ton stadsvatten per år. Anläggningens verkningsgrad är hög (95-100 procent).

Tillåtlighet

Kunskapskravet (2 kap. 2 § miljöbalken)

Kunskapskravet innebär att personal som arbetar med miljöfarlig verksamhet ska ha den kunskap som behövs för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet. Vidare förutsätter kunskapskravet att sökanden skaffar sig ingående kunskap både om verksamheten och dess omgivning.

Värmevärden har lång erfarenhet av att driva och utveckla kraftvärmeanläggningar och har inför upprättandet av tillståndsansökan utfört en mängd utredningar, t.ex. en spridningsberäkning, en recipientutredning, en bullerutredning, en släckvattenutredning, en riskbedömning och en statusrapport.

Mot bakgrund av ovanstående gör bolaget gällande att kunskapskravet uppfylls med god marginal.

Försiktighetsprincipen samt principen om bästa möjliga teknik (2 kap. 3 § miljöbalken)

Kraftvärmeverket är och kommer att förbli en mycket effektiv förbränningsanläggning utrustad med bästa tillgängliga teknik. Anläggningen är utrustad med välbeprövad och effektiv reningsutrustning, varför utsläppen ligger och kommer att ligga på en låg nivå; väl inom vad som krävs enligt tillämpliga generella föreskrifter och BAT-slutsatserna för stora förbränningsanläggningar. Anläggningen för rening av rökgaskondensat är särskilt effektiv och innehåller mycket högt ställda krav.

Värmevärden gör gällande att kravet på att använda bästa möjliga teknik och försiktighetsprincipen uppfylls.

Produktvalsprincipen (2 kap. 4 § miljöbalken)

Produktvalsprincipen innebär att bolaget i rimlig omfattning ska undvika att använda potentiellt miljö- och hälsoskadliga kemiska produkter (eller varor som

innehåller eller har behandlats med sådan kemisk produkt), om produkten/varan kan bytas ut mot en mindre farlig sådan.

I den ansökta verksamheten används kemikalier i begränsad omfattning. Kemikalier används framför allt i rökgasreningen och reningen av rökgaskondensat. Värmevärden arbetar, och kommer att arbeta, systematiskt med att byta ut kemiska produkter mot sådana som är mindre hälso- och miljöpåverkande, i takt med att sådana görs tillgängliga på marknaden. Bolaget har bl.a. ett system för inköp av kemikalier som syftar till att säkerställa en korrekt tillämpning av produktvalsprincipen (Chemsoft eller motsvarande). Mot bakgrund av ovanstående får produktvalsprincipen anses vara väl tillgodosedd i den ansökta verksamheten.

Hushållnings- och kretsloppsprincipen (2 kap. 5 § miljöbalken)

Miljöbalkens hushållningsprincip innebär att lösningar som minimerar förbrukningen av energi och ändliga resurser samt gynnar återvinning ska prioriteras. Kraftvärmeverkets bränslen består i huvudsak av olika slags returbränslen och föreliggande ansökan syftar till att bredda verksamhetens avfallsbränslebas. Effektiv användning av olika former av returbränslen är förenligt med hushållnings- och kretsloppsprincipen. Verksamheten bidrar till ett giftfritt kretslopp genom att de föroreningar som finns i avfallsbränslet koncentreras i askan, som omhändertas på ett miljömässigt optimerat sätt och således inte kommer att cirkulera vidare i samhället. Även fastbränslepannans rökgaskondenseringsanläggning och användningen av spillvärme från Nynas raffinaderi ligger i linje med hushållnings- och kretsloppsprincipen. Värmevärden gör därför gällande att den ansökta verksamheten är väl förenlig med hushållnings- och kretsloppsprincipen.

Val av plats (2 kap. 6 § miljöbalken)

Verksamheten i Nynäshamn har varit föremål för lokaliseringsprövning enligt miljöskyddslagen. Eftersom tillkommande pannor utgör en integrerad del av verksamheten bör alternativa lokaliseringar utanför verksamhetsområdet inte

kunna aktualiseras. Inom verksamhetsområdet bedöms samtliga tänkbara lokaliseringar vara likvärdiga ur miljösynpunkt.

Enligt 2 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken får tillstånd inte ges i strid med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900). Som framgår ovan är såväl befintlig som planerad verksamhet förenlig med gällande planeringsförutsättningar.

Skälighetsregeln (2 kap. 7 § miljöbalken)

Värmevärdens överväganden och förslag i fråga om skyddsåtgärder och försiktighetsmått m.m. har skett mot bakgrund av skälighetsregeln i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Tidsbegränsning av tillståndet (16 kap. 2 § miljöbalken)

Det saknas enligt bolagets mening skäl att tidsbegränsa tillståndet.

Tidigare misskötsel (16 kap. 6 § miljöbalken)

Det förekommer enligt bolaget inga omständigheter som kan påverka förutsättningarna för att meddela tillstånd.

Kontroll

Värmevärderna kommer att kontrollera verksamheten enligt tillämpliga bestämmelser om egenkontroll. Bolaget kommer vidare att ta fram ett kontrollprogram i samråd med tillsynsmyndigheten.

Samråd

Verksamheten ska, enligt 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966), antas medföra en betydande miljöpåverkan. Ansökan har föregåtts av ett samrådsförfarande enligt 6 kap. miljöbalken. Det som framkommit vid samrådet har beaktats vid utformningen av projektet, upprättandet av MKB:n och ansökan.

Tidsplan och verkställighetsförordnande

Erfarenhetsmässigt finns det en risk för förseningar som kan påverka tidsplanen, varför det behövs en igångsättningstid om tio år. Den elångpanna som är belägen inom Nynas verksamhetsområde är vidare ålderstigen och måste bytas ut inom tio år. Nynas har planer på att riva det hus där pannan står. Det är emellertid ännu inte klarlagt exakt när elångpannan behöver ersättas, vilket även detta talar för en relativt lång igångsättningstid.

Det är angeläget att den ansökta verksamheten kan komma igång så snart som möjligt. De planerade förändringarna i bränslehanteringen och fastbränslepannan ska genomföras under 2022, vilket innebär att ett verkställbart tillstånd måste föreligga innan sommaren 2022. Någon risk för irreversibla skador finns inte eftersom det är en pågående verksamhet. Skäl för verkställighetsförordnande föreligger således.

Övrigt

Den planerade verksamheten omfattas inte av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Bolaget behöver därför inte ge in någon säkerhetsrapport.

Värmevärden har upprättat en statusrapport i enlighet med industriutsläppsförordningen (2013:250).

Den ansökta verksamheten omfattas inte av krav på att upprätta en kostnadsnyttoanalys enligt lagen (2014:268) om vissa kostnadsnyttoanalyser på energiområdet.

INKOMNA YTTRANDEN

Havs- och vattenmyndigheten och **Naturvårdsverket** har angett att de avstår från att yttra sig över ansökan. **Södertörns brandförsvarsförbund** har uppgett att förbundet inte har något att tillägga eller kommentera avseende ansökan utöver det som framförts under samrådet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) anförde initialt att ansökan var allt för öppen i beskrivningen av de nya pannorna och att tillstånd till dessa endast kunde medges under förutsättning att hanteringen av risker förknippade med eventuell användning av gasformigt bränsle i dem regleras. MSB och Värmevärden har sedan enats om lämpliga villkor i dessa delar.

VA-avdelningen i Nynäshamns kommun har anført att kommunen inte har någon skyldighet, och inte kan ta emot processavloppsvattnet från Värmevärden då detta kan medföra risker för dagvattenparkens funktion och skötsel. Kommunen kan därför inte fortsättningsvis ta emot dagvattnet till dagvattenparken utan Värmevärden får titta på andra lösningar (förslagsvis ett direktutsläpp till Mysingen).

Nynas har ställt sig positiv till ansökan och därvid anført i huvudsak följande.

Den elångpanna som idag drivs av Värmevärden, men som är belägen inom Nynas område och omfattas av Nynas tillstånd, behöver bytas ut inom en närliggande framtid. Nynas anser att det är lämpligt att en ny reserv- och spetslastpanna regleras av Värmevärdens kommande tillstånd och anläggs inom dess område.

Nynas säkerhetsdamm, Lagunen, mottar i dagsläget avloppsvatten från Värmevärden. Lagunen mottar även renat vatten från Nynas verksamhet och, via Nynas avloppsreningsverk, processavloppsvatten från Fuchs smörjoljefabrik. Nynas har kommit överens med Värmevärden om att kraftvärmeverkets avloppsvatten framöver inte ska ledas till Lagunen mot bakgrund av bolagens skilda verksamheter och därmed utsläppsvillkor. Nynas godtar dock att detta sker under en övergångsperiod till dess att Värmevärden kunnat bygga en ny ledning.

Nynas är positivt till att Värmevärden kan fortsatt utveckla och bedriva sin verksamhet då Nynas är både kund och leverantör. Nynas ser positivt på

möjligheten till ett utökat samarbete avseende de förorenade massor på Nynas raffinaderiområde som ska efterbehandlas.

Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (SMOHF) hade ursprungligen synpunkter avseende hanteringen av släckvatten och lagringen av trä som klassificeras som farligt avfall. Efter Värmevärdens kompletteringar har SMOHF inte haft någon erinran i dessa delar. Däremot har SMOHF framfört i huvudsak följande.

Processavloppsvattnet

Begränsningsvärden för total föroreningsmängd per år av föreslagna föroreningar som kväve/ammoniumkväve, olika metaller samt suspenderat material bör fastställas för utgående renat processavloppsvatten. Att endast reglera verksamheten utifrån föreslagna årsmedelhalter av olika föroreningar bedöms inte vara tillräckligt, då även totala mängden av föroreningar är av stor betydelse för recipienten Mysingen. SMOHF bedömer att en sådan utsläppsreglering behövs för att skydda recipienten från större föroreningsmängder som kan uppstå vid beräknade men även vid eventuellt framtida förändrade flöden av processavloppsvatten.

Provtagningsresultat finns redovisat från 2019 och 2020. Från och med juni 2020 har provtagning, mätmetoder och analysmetoder förändrats och tidigare uppmätta värden bedöms inte vara tillförlitliga. Ytterligare underlag och provtagningsresultat bedöms behövas för att mark- och miljödomstolen ska kunna besluta om slutliga halt- och mängdvillkor. Domstolen bör därför förordna om en prøvotid enligt 22 kap. 27 § första stycket miljöbalken. Om prøvotid beslutas kan föreskriften basera sig på Värmevärdens föreslagna utredningskrav U2 med ett provisoriskt villkor med samma lydelse som villkorsförslag 7 med angivande av högsta utsläppsvärden i form av årsmedelhalter för olika föroreningar samt pH-värde.

Det bör villkoras att gällande miljö kvalitetsnormer för vatten ska följas för verksamhetens utsläpp av processavloppsvatten till Mysingen.

Dagvatten

För att slutligt kunna ta slutlig ställning till utsläppen av dagvatten från verksamheten bör frågan skjutas upp genom ett provotidsförfarande. Verkningarna av verksamheten kan inte förutses med tillräcklig säkerhet i nuläget då det t.ex. inte är helt klarlagt i vilken form/fas föroreningar föreligger och vilka möjligheter som finns att begränsa utsläppen och tillämpa bästa tillgängliga reningsteknik. Vidare bedöms villkoret inte vara av mindre betydelse, vilket utgör ett kriterium för när bemyndiganden kan göras. Formuleringen av villkor 8 skulle kunna föreskrivas som provisorisk föreskrift och haltvillkor i ett förordnande om provotid.

Om mark- och miljödomstolen bedömer att ett provotidsförfarande inte ska tillämpas bör dock tillsynsmyndigheten istället bemyndigas att närmare kunna förskriva villkor enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken. Utredning av dagvattenutsläppen, behov av ev. ytterligare reningsteknik m.m. får i det fallet göras inom ramen för egenkontrollen/provtagningsprogram.

Ytterligare begränsningsvärden bör övervägas för andra föroreningar i form av t.ex. årsmedelhalter för utgående renat dagvatten. Det bör gälla t.ex. kväve/ammoniumkväve, arsenik, kadmium, krom, koppar, kvicksilver, nickel, bly och zink. Att reglera verksamheten utifrån årsmedelhalter av olika föroreningar i dagvattnet och inte genom mängdvillkor bedöms vara rimligt då dagvattenflödet och därmed föroreningsmängderna varierar med nederbörd och årstid. SMOHF har erfarenhet från andra branscher som t.ex. avfalls-/krossanläggningar. Där förekommer krav på riktvärden/gränsvärden för utsläpp av olika metall- och kväveföroreningar relaterat till totalhalt (partikelbunden fas och löst fas) till recipient. Värmevärden uppger att tungmetallavskiljaren främst renar metaller i partikelform och ej i löst form. Undersökningar visar på ett generellt samband mellan halter av suspenderade ämnen och metaller i dagvattnet, vilket tyder på att metaller i dagvatten främst föreligger i partikulär form. Enligt SMOHF:s mening finns reningsteknik tillgänglig för rening av föroreningar som förekommer i såväl partikelform som i löst form (t.ex. kemisk fällning). Frågan behöver utredas

vidare då mer underlag krävs för att med större säkerhet kunna avgöra andel lösta och partikelbundna föroreningar och möjligheterna att vid behov installera en reningsutrustning som renar även lösta föroreningar. Jämförelse bör inte ske enbart med de krav som ställts av Dagvattennätverket i Stockholms län utan även andra förekommande riktvärden inklusive Mysingens miljö kvalitetsnormer.

Recipientprovtagning

SMOHF bedömer att någon form av recipientprovtagning bör ske i Mysingen inom ramen för verksamhetens egenkontroll.

Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) hade ursprungligen synpunkter avseende regleringen av processavloppsvattnet, delegation angående försiktighetsmått, släckvattenhanteringen, hanteringen av dagvatten samt avseende utsläpp av NOx. Efter Värmevärdens kompletteringar har länsstyrelsen inte haft några synpunkter i dessa delar. Däremot har SMOHF framfört bl.a. följande.

Länsstyrelsen accepterar Värmevärdens förslag avseende villkor U1 och P1, men anser att även utsläppet till luft av dioxiner och furaner ska regleras i villkor. Länsstyrelsen ser inte något skäl att ta bort villkorsregleringen av dessa ämnen. Att halterna under senare år legat under föreskrivna värden och att ämnena regleras i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall är inte skäl nog. Länsstyrelsen anser också att utsläpp av ammoniakkväve bör regleras genom villkor. Vid höga pH-värden och temperaturer omvandlas ammoniumkväve till mer toxiskt ammoniakkväve.

Länsstyrelsen förutsätter att bolagets förslag på villkor 9 omfattar de driftstörningar som bolaget har angett i villkorsförslag 4.

Enligt länsstyrelsen bör det utöver haltvillkor föreskrivas mängdvillkor för utsläpp till vatten. Det är viktigt att verksamheten har ett mängdvillkor eftersom det för flera av parametrarna för recipienten är mängden som är av störst betydelse. Halt- och mängdvillkoren ska beslutas utifrån att varken halt eller mängd ska försämra

recipienten. Det förekommer mängdbegräsningar för utsläpp av processavloppsvatten för andra förbränningsanläggningar, t.ex. i tillståndsbeslut gällande Högdalens kraftvärmeverk och Vattenfalls anläggningar i Boländerna.

Ämnen som ammoniak har en direkt toxisk effekt om halterna blir för höga vilket medför att månadsmedelvärden är att föredra framför årsmedelvärden. Vidare bör bolagets kväveutsläpp, framför allt utsläpp av ammonium/ammoniakkväve regleras genom villkor.

Länsstyrelsen anser att bästa möjliga teknik bör tillämpas för rening av processavloppsvattnet, speciellt om det visar sig att kommunens dagvattenpark inte lämpar sig för ändamålet. Länsstyrelsen är positiv till det som bolaget har angivit angående att reningsutrustningen kommer att kompletteras så att statusen i Mysingen inte riskerar att försämrats. Länsstyrelsen anser dock att det är möjligt att uppnå lägre utsläppsnivåer än de som bolaget föreslår. Utsläppsvillkoren för Högdalenverket är hälften eller än lägre än de som bolaget föreslår så när som på kvicksilver och kadmium.

Länsstyrelsen anser att Värmevärden genom egenkontroll ska ta vattenprover i recipienten Mysingen minst fyra ggr/år och i sediment en gång initialt och sedan uppföljning var 6:e till 10:e år. En av punkterna som provtas ska vara inom ett avstånd av 100 meter från utsläppspunkten. Recipientkontroll är vanligt förekommande och följer bl.a. av 2 kap 2 § miljöbalken.

Avseende villkor 11 kan den föreslagna villkorstexten möjligen misstolkas. Det bör framgå att även dubbelmantlade cisterner ska förvaras under nederbördsskydd och att dubbelmantlade cisterner får förvaras inom invallning. Villkor 11 bör därför omformuleras enligt följande: "[...] Lagring av kemikalier och flytande bränsle får endast förekomma på tät yta försedd med nederbördsskydd, i invallade eller dubbelmantlade cisterner eller på sätt som ger motsvarande skydd mot spill och läckage. [...]". Kemiska produkter och farligt avfall som används och uppkommer i verksamheten ska förvaras och i övrigt hanteras på sådant sätt att

förorening av mark och vatten inte riskeras. För flytande kemiska produkter, med undantag för eldningsolja, och flytande farligt avfall ska lagrings- och uppställningsplatser invallas så att minst hälften av den totala volymen, dock minst den största behållarens volym plus 10 % av de övriga kärlets volym, kan innehållas i invallningen. Förvaringen ska ske så att obehöriga förhindras tillträde.

SÖKANDENS BEMÖTANDE

Sökanden har under målets handläggning kommit in med kompletterande underlag enligt de önskemål som framförts under remissförfarandet samt i stora delar godtagit de önskemål på villkor som framförts. Därutöver har sökanden till bemötande av inkomna synpunkter anfört i huvudsak följande.

Utsläpp till luft

Som angetts i ansökan är gällande villkor för utsläpp av kväveoxider till luft svårt att innehålla med de bränslen som hittills har använts. Vid förbränning av torrare bränslen blir kväveoxidbildningen större än annars på grund av en högre förbränningstemperatur. Vid användning av bränslen med högre kvävehalt ökar också kväveoxidbildningen. Målsättningsvärdet måste anpassas till dessa förhållanden, varför ett målsättningsvärde för provotiden avseende utsläpp till luft bör bestämmas till 200 mg/m³.

Länsstyrelsen har ansett att även utsläpp till luft av dioxiner och furaner ska regleras i villkor. Värmevärden motsätter sig länsstyrelsens förslag. I ansökan anges att det i gällande tillstånd finns villkorsregleringar för utsläpp av kolmonoxid, väteklorid, vätefluorid, kadmium och tallium, metaller samt dioxiner och furaner på samma eller högre nivåer än vad som gäller enligt avfallsförbränningsförordningen samt att utsläppen under senare år har legat långt under föreskrivna nivåer. Bolaget har därför bedömt att det saknas skäl att villkorsreglera dessa parametrar särskilt och att avfallsförbränningsförordningen utgör en tillräcklig reglering i denna del.

Länsstyrelsen har förutsatt att bolagets villkorsförslag 9 omfattar de driftstörningar som anges i villkorsförslag 4. Villkorsförslag 9 gäller driftstörningar och liknande medan villkorsförslag 4 gäller start- och stopperioder samt torkeldning, vilket inte utgör driftstörningar. De båda villkorsförslagen överlappar således inte varandra.

Utsläpp till vatten

SMOHF har ifråga om bolagets utsläpp till vatten ansett att begränsningsvärden för total föroreningsmängd per år bör föreskrivas, men i andra hand godtagit att frågan om slutliga villkor skjuts upp under en prövotid. SMOHF har vidare framfört att gällande miljö kvalitetsnormer för vatten ska följas för verksamhetens utsläpp av processavloppsvatten till Mysingen. Länsstyrelsen har framfört att mängdvillkor bör föreskrivas, att utsläpp av ammoniakkväve bör regleras och att någon form av recipientprovtagning bör göras av bolaget.

Det förslag till slutliga villkor för utsläpp av processavloppsvatten som har redovisats är rimligt. Det finns inte skäl att reglera de totala mängder som årligen släpps ut eftersom processavloppsvattenflödet är relativt stabilt. Miljökonsekvensbedömningen utgår ifrån en processavloppsvattenmängd (renat rökgaskondensat utspätt med dagvatten) om 100 000 m³ per år, vilket är beräknat utsläpp. Mängdvillkor är en villkorstyp som inte är vanligt förekommande för förbränningsanläggningar.

När det gäller miljö kvalitetsnormer för vatten visar utförda utredningar att vattenmiljön i Mysingen inte kommer att påverkas negativt på något märkbart sätt samt att utsläppet inte kommer att äventyra möjligheten att uppnå gällande miljö kvalitetsnormer i Mysingen. Det av Värmevärden föreslagna villkoret uppfyller alltså det krav som SMOHF ställer. Ett villkor enligt SMOHF:s förslag är inte lämpligt eftersom det kan uppfattas som att kvaliteten på det vatten som släpps ut i Mysingen i sig ska uppfylla gällande miljö kvalitetsnormer, något som varken vore realistiskt eller ändamålsenligt. Tillämpningen av 2 kap. miljöbalken ska resultera i funktionskrav som utredd och rimlig reningsutrustning kan klara.

När det gäller ammoniakkväve ska framhållas att förekomsten av detta ämne beräknas utifrån ammoniumkvävehalten, temperaturen och pH-värdet. Eftersom vattentemperaturen är högre vid utsläppspunkten än när vattnet når recipienten kommer en beräkning som görs vid utsläppspunkten inte att ge en ammoniakkvävehalt som motsvarar den halt som finns i vattnet när det når Mysingen. Temperaturen gör dessutom att ammoniumkväve i hög grad kan förväntas oxidera till nitratkväve innan vattnet når recipienten. Med hänsyn till ovanstående är det inte lämpligt att reglera halten av ammoniakkväve i villkorsförslaget, utan det är tillräckligt med den reglering som bolaget föreslår. Det är heller inte brukligt att reglera utsläpp av ammoniakkväve, utan den parameter som normalt regleras är ammoniumkväve.

SMOHF har ansett att frågan om slutliga villkor för utsläpp av dagvatten bör skjutas upp under en provotid och att begränsningsvärden för ytterligare parametrar (t.ex. kväve/ammoniumkväve, arsenik, kadmium, krom, koppar, kvicksilver, nickel, bly och zink) ska föreskrivas. Vidare har SMOHF framfört att det bör föreskrivas att gällande miljö kvalitetsnormer för vatten även ska följas för verksamhetens utsläpp av dagvatten till Mysingen.

Den föreslagna villkorskonstruktionen med begränsningsvärden för suspenderade ämnen och oljeindex, kombinerat med ett åtagande från bolagets sida att följa upp övriga parametrar samt ett bemyndigande till tillsynsmyndigheten att ställa ytterligare krav vid behov, är tillräcklig. Det är fortfarande relativt ovanligt att villkor med begränsningsvärden föreskrivs för industriella verksamheter och energianläggningar. I de fall sådana villkor förekommer brukar de avse parametrar över vilka verksamhetsutövaren har kontroll med befintliga eller planerade reningsanläggningar. Det finns inget i dagvattnet från kraftvärmeverket i Nynäshamn som motiverar en annan ordning.

I ett relativt nyligen avgjort mål beträffande anläggande och drift av ett nytt bioraffinaderi diskuterades frågan om villkorsreglering av dagvatten i viss detalj.

Diskussionen utmynnade i ett villkor där utsläpp av dagvatten regleras med begränsningsvärden för suspenderat material och oljeindex. För metaller och organiska föroreningar föreskrevs att renat vatten ska provtas och analyseras i den utsträckning och med den frekvens som anges i kontrollprogrammet och att resultaten ska redovisas till tillsynsmyndigheten under anläggningsskedet respektive kvartalsvis under driftskedet. Om kontrollen visar att föroreningshalterna är högre än i ett typiskt dagvatten från ett industriområde, ska orsaken till detta utredas och kompletterande reningsåtgärder vidtas om tillsynsmyndigheten så kräver (se mark- och miljödomstolens vid Östersunds tingsrätt deldom den 30 september 2020 i mål nr M 757-19). Det finns enligt bolagets mening inte anledning att ställa strängare krav på kraftvärmeverket i Nynäshamn än på ett bioraffinaderi för en årlig produktion av 300 000 ton kolväten med Alnösundet som recipient.

Det finns inget som indikerar att verksamhetens utsläpp av dagvatten utgör något problem för omgivningen. Bolaget har lagt ned stora belopp (ca 8 miljoner kr) i samband med den modernisering av avloppsreningen som utfördes under 2018 och anser sig använda bästa tillgängliga teknik för rening av dagvatten. Trots detta har bolaget åtagit sig att följa upp även andra parametrar än de som omfattas av föreslagna begränsningsvärden för att göra det möjligt att vid behov vidta erforderliga tillsynsåtgärder. Det finns dock för närvarande inget som talar för att det finns ett behov av sådana åtgärder, varför den fråga som föreslås delegeras till tillsynsmyndigheten måste anses vara mindre i den mening som avses 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken. Tillsynsmyndigheten har dessutom tidigare ansett sig kunna hantera och reglera verksamhetens dagvattenutsläpp (se SMOHF:s beslut den 22 november 2017, dnr 2017-2697-31, där det bl.a. föreskrevs att utgående dagvatten och andra flöden som avleds till dagvattennätet eller Nynas lagun ska innehålla parametrar och riktvärden motsvarande tabell 1S i ”Förslag till riktvärden för dagvattenutsläpp. Regionala dagvattennätverket i Stockholms län, Riktvärdesgruppen”).

Länsstyrelsen och SMOHF anser att någon form av recipientprovtagning bör ske i Mysingen inom ramen för verksamhets egenkontroll. Värmevärden motsätter sig förslagen.

Flödet från kraftvärmeverket är litet i förhållande till flödet i recipienten. Vattenområdet inom 100 meters avstånd från utsläppspunkten är inte en sådan representativ provtagningspunkt som avses i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer (HVMFS 2019:25), eftersom vattenkvaliteten där påverkas av utsläpp från dagvattenparkens samtliga tillflöden, utsläpp från trafik längs Norvikvägen och närbelägna industriverksamheter samt verksamheten vid Norviks hamn. Provtagning i andra punkter i recipienten, dvs. i representativa provtagningspunkter, bör därför ske i den ordning som föreskrivs i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om övervakning av ytvatten enligt vattenförvaltningsförordningen (HVMFS 2015:26). Provtagningen ska alltså utföras av vattenmyndigheten. Värmevärdens begränsade utsläpp och den omständigheten att vattenområdet närmast utsläppspunkten inte kan anses vara representativ för Mysingen, eller ens representativ för att bedöma påverkan av bolagets utsläpp, innebär att det inte är rimligt eller motiverat att övervältra ansvaret för recipientprovtagningen på bolaget.

Länsstyrelsen har ansett att tillsynsmyndigheten bör bemyndigas att besluta om ytterligare försiktighetsmått för att förhindra spridning av lösta ämnen med processavloppsvattnet och dagvattnet och för att hantera bräddningar.

Värmevärden kan godta att tillsynsmyndigheten bemyndigas att besluta om ytterligare försiktighetsmått för att förhindra spridning av lösta ämnen med dagvattnet. I övrigt motsätter sig bolaget länsstyrelsens förslag. Processavloppsvattnets kvalitet kommer att regleras i detalj om bolagets villkorsförslag 7 föreskrivs som slutligt villkor. Utrymme för tillsynsmyndigheten att ställa längre gående krav är enligt bolagets mening inte rimligt. När det gäller risken för bräddning har Värmevärden förklarat att anläggningens dagvattensystem är dimensionerat för att hantera flöden upp till ett s.k. 10-årsregn, vilket innebär att bräddning är mycket ovanligt. Bräddvattnet är också mindre förorenat än det

vatten som bortleds i början av ett extremt regnväder (first flush) eftersom det mesta av föroreningarna hinner tas omhand i reningsanläggningen innan bräddning inträffar. Det finns därför inte skäl att reglera frågan om bräddning särskilt.

Övriga frågor

SMOHF anser att en ny rutin rörande hantering av släckvatten bör tas fram inom ramen för kontrollprogrammet. Värmevärden har ingen invändning mot detta.

Länsstyrelsen har föreslagit en justering av bolagets villkorsförslag 11 med innebörden att även dubbelmantlade cisterner ska förvaras under nederbörds-skydd. Bolaget motsätter sig länsstyrelsens förslag. Dubbelmantlade cisterner förvaras inte under nederbördsskydd i dag och det finns inte anledning att ändra detta förhållande. Dubbelmantling är i sig en tillräcklig skyddsåtgärd, vilket bör framgå av villkoret.

MÅLETS HANDLÄGGNING

Ansökan har efter kompletteringsrunda med Länsstyrelsen i Stockholms län, Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Nynäshamns kommun, Naturvårdsverket, Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund och Havs- och vattenmyndigheten samt därefter gjorda kompletteringar kungjorts. Huvudförhandling och syn på platsen för anläggningen har hållits den 2 december 2021. Målet har prövats med sammansättningen en lagfaren ledamot, ett tekniskt råd och två särskilda ledamöter.

DOMSKÄL

Miljökonsekvensbeskrivningen och miljöbedömningen

Som utgångspunkt ska en tillståndsprövning enligt miljöbalken innebära en samlad och slutlig prövning av samtliga miljöeffekter som verksamheten kan ge upphov till (se bl.a. MÖD 2007:50). När en verksamhet tillståndsprövas ska hänsyn tas även till s.k. följdforetag som är nödvändiga för den planerade verksamheten (se 16 kap. 7 § miljöbalken). Miljökonsekvensbeskrivningen måste

därför innehålla tillräckligt underlag för bedömningen av verksamhetens samlade miljöpåverkan.

Bolagets ansökan med miljökonsekvensbeskrivning utgör ett relativt omfattande underlag. Detta har vidare kompletterats under målets handläggning. Mark- och miljödomstolen finner vid en sammantagen bedömning att detta underlag tillsammans med vad som framkommit vid huvudförhandlingen möjliggör för domstolen att identifiera, beskriva och göra en slutlig och samlad bedömning av miljöeffekterna av den sökta verksamheten. Domstolen bedömer också att bolaget har genomfört ett samråd som uppfyller de krav som ställs i 6 kap. miljöbalken. Miljökonsekvensbeskrivningen kan därmed godkännas och miljöbedömningen slutföras.

Tillåtligheten

Värmevärden har idag tillstånd att driva en kraftvärmeanläggning med en fastbränslepanna på 23 MW och en oljepanna på högst 22 MW (se Länsstyrelsen i Stockholms län, miljöprövningsdelegationens beslut den 17 oktober 2001, dnr 18411-2000-48514, se även Stockholms tingsrätt, miljödomstolens dom den 11 mars 2002 i mål nr M 450-01).

Mark- och miljödomstolen har i detta mål att pröva om tillstånd kan ges för fortsatt drift av fastbränslepannan för samförbränning av biobränsle med en breddad bränslebas av högst 80 000 ton returbränslen, varav högst 32 000 ton farligt avfall per år, fortsatt drift av oljepannan samt uppförande och drift av en ny reserv- och spetslastpanna och två mindre pannor för flytande eller gasformiga bränslen. Kraftvärmeverkets totala tillförda energi kommer när sökta ändringar genomförts att uppgå till maximalt 82 MW. Domstolen har, om tillstånd lämnas, också att pröva vilka villkor som bör föreskrivas med anledning av den ändrade bränsleanvändningen och de tillkommande pannorna.

Ingen remissinstans eller sakägare har motsatt sig ansökan.

Verksamheten är lokaliserad till ett industriområde i anslutning till annan miljöfarlig verksamhet. Den är förenlig med gällande detalj- och översiktsplan. Verksamhetsområdet ligger vidare relativt långt från de bostäder som finns i anslutning till platsen och kommer inte till följd av nu sökt tillstånd att utvidgas (se karta med planerade anläggningar i domsbilaga 3). Ingen nybyggnation av bostäder i närområdet planeras. De naturreservat och Natura 2000-områden som ligger närmast kraftvärmeverket är belägna på ett sådant avstånd att miljön där inte bedöms påverkas på något betydande sätt. Lokaliseringen av verksamheten får därmed anses vara lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Sökt verksamhet får också anses vara ändamålsenlig utifrån ett hushållningsperspektiv, då den främjar en effektiv energihushållning och bidrar till energiåtervinning.

Verksamheten medför såväl utsläpp till luft som till vatten och därmed en inte obetydlig miljöpåverkan. Den bedöms dock inte bidra till att någon miljö kvalitetsnorm överträds. Bolaget har vidare åtagit sig att använda bästa möjliga teknik och erforderlig reningsutrustning för att i den utsträckning det är möjligt, inom rimliga ekonomiska ramar, begränsa utsläppen. Med hänsyn härtill och övriga skyddsåtgärder som bolaget åtagit sig att vidta bedöms verksamheten inte påverka miljön i sådan grad att den ur ett långsiktigt perspektiv äventyrar möjligheten att uppnå satta klimat- och miljömål.

Mot bakgrund av det ovan anförda och då den ändrade bränsleanvändningen inte bedöms ge upphov till en så betydande miljöpåverkan att detta utgör hinder mot att tillåta verksamheten, anser mark- och miljödomstolen att bolagets ansökan kan bifallas. Tillståndet ska dock begränsas till de avfallskategorier som framgår av bilaga 1 till domen.

Sammantagen bedömning av tillåtligheten

Mark- och miljödomstolen bedömer sammanfattningsvis att sökt verksamhet, med de villkor som domstolen föreskriver, uppfyller miljöbalkens allmänna hänsynskrav i 2 kap. miljöbalken. Domstolen har i den prövningen fäst särskild vikt vid

att verksamheten har en lämplig lokalisering och att utvidgningen framstår som ändamålsenlig utifrån ett hushållningsperspektiv. Verksamheten strider vidare inte mot miljöbalkens bestämmelser om miljö kvalitetsnormer och påverkar inte några skyddade områden eller arter på ett otillåtet sätt. Den sökta verksamheten ska därmed enligt domstolen tillåtas.

Villkor

För verksamheten gäller industriutsläppsförordningen (2013:850), förordningen (2013:253) om förbränning av avfall och förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar. Mark- och miljödomstolen har därutöver att föreskriva de villkor som behövs för att verksamheten inte ska riskera att orsaka skador på miljön eller människors hälsa utifrån vad som följer av miljöbalken.

Värmevärden har under målets handläggning i flera avseenden justerat sina villkor med hänsyn till remissinstansernas synpunkter. De frågor där det inte fullt ut finns en samsyn mellan bolaget och remissinstanserna är verksamhetens utsläpp till luft respektive vatten, bl.a. om frågan om utsläpp till vatten ska sättas på provotid med ett utredningsvillkor och om bolaget ska ha ansvar för recipientkontroll i Mysingen, samt vissa säkerhetsfrågor.

Enligt mark- och miljödomstolen är de villkor som bolaget slutligen föreslagit i huvudsak ändamålsenliga och rimliga. Villkor för verksamheten ska därför ställas upp i enlighet härmed. Villkoren har dock i några avseenden justerats av domstolen, bl.a. vad gäller bullervillkoret som anpassats till de begrepp som används i Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller (Naturvårdsverkets rapport 6538, april 2015) samt villkoret avseende hantering av farligt avfall som preciserats något, se domslutet.

Vad gäller de utestående frågorna ovan gör domstolen följande bedömning.

Utsläpp till luft

Den befintliga oljepannan har en tillförd effekt om 12,2 MW. I denna panna används bl.a. EO5. Utsläppsnivåerna i bolagets villkorsförslag 5 överensstämmer i stort med kraven enligt förordningen om medelstora förbränningsanläggningar, utom för NO_x där kravet genom förordningen skärps till 300 mg/m³. Med hänsyn härtill och oljepannans begränsade drift anser mark- och miljödomstolen att bolagets villkorsförslag för utsläppen från den befintliga oljepannan kan godtas.

Domstolen delar också utifrån vad som framkommit i målet Värmevärdens uppfattning att utsläpp till luft av dioxiner och furaner inte behöver regleras i något särskilt villkor. Vad som följer av avfallsförbränningsförordningen får anses utgöra en tillräcklig reglering i denna del.

Domstolen anser vidare, i likhet med bolaget, att frågan om utsläpp till luft av kväveoxider från fastbränslepannan bör utredas under en prövotid. Domstolen anser dock härvid att det i ett långsiktigt perspektiv saknas grund för att begränsa utredningen om utsläppen av kväveoxider till ett målsättningsvärde om 200 mg/m³ på sätt som bolaget har föreslagit. Målsättningen måste vara att utsläppen av kväveoxider ska begränsas så långt det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. Utredningsvillkoret i denna del (U1) ska därför utformas på sätt framgår av domslutet. Om det inte går att begränsa utsläppen av kväveoxider längre än till 200 mg/m³ får detta, och skälen härför, anges i prövotidsutredningen.

Utsläpp till vatten

Sökt verksamhet innebär att rökgaskondensering i aktuell anläggning sker året om och inte enbart del av året som vanligen är fallet vid andra samförbränningsanläggningar för energiproduktion. Detta påverkar mängden rökgaskondensat samt föroreningsmängd.

Mark- och miljödomstolen vill inledningsvis framhålla att det, på de skäl som bolaget framfört, saknas skäl att i villkor reglera utsläppen av ammoniakkväve. Det är således tillräckligt att utsläppet av ammoniumkväve regleras.

Gällande haltvillkor (riktvärden) för Värmevärdens utsläpp till vatten är enligt SMOHF:s beslut den 22 november 2017 strängare för samtliga parametrar än föreslagna halter i villkor 7, undantaget kadmium där skillnaden är mindre.

Bolaget har angivit att föreslagna villkor för utsläpp till vatten ligger väl inom de BAT-AEL som gäller för stora förbränningsanläggningar, vilka BAT-slutsatser bolaget använt som jämförelse, och på väsentligt lägre nivåer än de krav som gäller enligt avfallsförbränningsförordningen.

Vid tillämpningen av vad som är att betrakta som bästa möjliga teknik (BMT) bör all tillgänglig kunskap beaktas. Ledning ges bl.a. i Naturvårdsverkets vägledning om industriutsläppsbestämmelser (Naturvårdsverkets rapport 6702, januari 2016). Enligt denna vägledning kan den nedre nivån i intervallet för utsläpp som anges i BAT-AEL utgöra ett underlag bland andra för bedömningen av vad som är att anse som BMT. Denna nivå motsvarar vad som inför beslutandet av BAT-slutsatserna har bedömts att bättre anläggningar klarar vid normal drift (se angiven vägledning, kap. 7.3).

Mark- och miljödomstolen kan vid en sådan jämförelse konstatera att de lägre intervallerna i BAT-AEL för t.ex. krom, nickel och zink inte innehålls i det villkorsförslag som bolaget lämnat. Bolaget har istället jämfört med det högre intervallet. Vid en samlad bedömning av bolagets redovisning anser domstolen därför att det för närvarande inte finns tillräckligt underlag för att bedöma om kravet på BMT enligt miljöbalken uppfylls.

Vid en bedömning av vad som är miljömässigt motiverat är det vidare inte tillräckligt att konstatera att någon miljö kvalitetsnorm inte riskerar att överskridas, då detta – som i aktuellt fall – sällan är fallet vid utsläpp från enskilda verksamheter/industrier till större recipienter. När det gäller utsläpp av icke nedbrytbara föroreningar såsom tungmetaller är det även relevant att se till de långsiktiga miljökonsekvenserna av utsläppen från den aktuella verksamheten tillsammans

med övriga källor. Hänsyn bör även tas till en lokal påverkan i närområdet till utsläppspunkten. Strävan måste vara att minska utsläppsnivåerna så långt det är tekniskt möjligt inom rimliga ekonomiska ramar. Det underlag som finns i målet är inte tillräckligt för att bedöma hur låga utsläppsnivåer som är möjliga att nå.

Mot bakgrund av det ovan anförda och då det nya tillståndet avser en breddad bas av returbränslen, innefattande en inte obetydlig mängd farligt avfall, bedömer mark- och miljödomstolen att bolagets utsläpp till vatten av renat rök-gaskondensat ska sättas på provotid med ett utredningsvillkor och ett provisoriskt villkor för utsläppsnivåerna. Värmevärdens förslag till villkor (U2 och P2) kan godtas med vissa justeringar, se domslutet. Justeringarna avser framför allt vilken redovisning bolaget ska komma in med.

Domstolen finner däremot, i likhet med Värmevärdens, att det mot bakgrund av bolagets relativt begränsade utsläpp till vatten och aktuell recipient inte är rimligt att ålägga bolaget någon skyldighet att utföra recipientprovtagning i Mysingen. Inte heller finns det grund för att i ett särskilt villkor ålägga bolaget ett allmänt krav om att följa gällande miljö kvalitetsnormer för vatten för verksamhetens utsläpp av processavloppsvatten till Mysingen.

Vad gäller dagvattnet anser mark- och miljödomstolen att det inte finns tillräckliga skäl att sätta denna fråga på provotid. Det är tillräckligt att villkor, på sätt bolaget föreslagit, föreskrivs om att dagvattnet före utsläpp i Mysingen ska renas i en behandlingsanläggning för partikelavskiljning samt olje- och tungmetallavskiljning. Frågan får i övrigt hanteras inom bolagets egenkontroll och den löpande tillsynen. Strävan måste dock även här vara att begränsa utsläppen av föroreningar så långt det är tekniskt möjligt inom rimliga ekonomiska ramar. Det bör därför delegeras till tillsynsmyndigheten att vid behov föreskriva ytterligare villkor, se nedan.

Övriga frågor

Med hänsyn till den brandrisk och de föroreningar som verksamheten är förenad med anser mark- och miljödomstolen att frågan om hur brand och släckvatten ska hanteras bör regleras särskilt i ett villkor. Av villkoret bör framgå att bolaget ska ha tillfredsställande rutiner för hantering av bränder och släckvatten samt att de av bolaget föreslagna åtgärderna (en permanent barriär samt avstängningsventiler) ska anläggas. Den närmare utformningen av rutinerna och att anläggningen uppfyller den skyddsnivå som krävs får hanteras inom bolagets egenkontroll och den löpande tillsynen.

Länsstyrelsen har anfört att det ska vara krav på nederbördsskydd även för dubbelmantlade cisterner. Något sådant krav finns inte föreskrivet i MSB:s föreskrifter om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor (MSBFS 2018:3). Inte heller har något framkommit i målet som visar att det finns behov av ett sådant krav för bolagets dubbelmantlade cisterner. Mark- och miljödomstolen bedömer även i övrigt att de villkor som bolaget har föreslagit för hanteringen av bränslen, kemiska produkter och farligt avfall är tillräckliga.

Värmevärden har åtagit sig att se till att transporter av farligt avfall från Nynas sker i slutna fordon. Bolaget har även i övrigt åtagit sig att se till att transporter till och från verksamhetsområdet sker på ett sådant sätt att risken för olägenheter för omgivningen i form av damning och lukt minimeras. Med hänsyn härtill och den delegation som gjorts till tillsynsmyndigheten avseende skyddsåtgärder mot damning, lukt och nedskräpning (se nedan) behövs inga ytterligare villkor i denna del.

Inte heller i övrigt är några ytterligare villkor för verksamheten påkallade.

Delegation

Mark- och miljödomstolen får enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåta åt en tillsynsmyndighet att besluta villkor av mindre betydelse.

Bolaget har bl.a. yrkat att mark- och miljödomstolen ska delegera åt tillsynsmyndigheten att föreskriva ytterligare villkor vad gäller nödvändiga skyddsåtgärder mot damning, lukt och nedskräpning samt hur gasformigt bränsle ska hanteras.

Dessa frågor får anses rymmas inom ramen för vad som får delegeras till en tillsynsmyndighet. Föreslagen delegation får också anses vara lämplig och ändamålsenlig. Bolagets yrkande ska därför i dessa delar bifallas.

Mark- och miljödomstolen anser däremot inte att det finns behov av att delegera till tillsynsmyndigheten att ge ytterligare villkor om kontrollen av verksamheten. Det ligger redan i tillsynsmyndighetens uppdrag att kontrollera verksamheten och vid behov kräva uppdateringar och revideringar av kontrollprogrammet.

Bolaget har också föreslagit att frågan om hur utsläpp av lösta ämnen i dagvatten ska hanteras, om halterna i utgående vatten är förhöjda i förhållande till de krav som ställs på industriell verksamhet enligt det regionala dagvattennätverket i Stockholms län, ska delegeras till tillsynsmyndigheten. Mot bakgrund av att frågan om utsläpp till vatten av renat rökgaskondensat har satts på provotid, bedömer domstolen att frågan om slutliga villkor för utsläpp av dagvatten kan delegeras till tillsynsmyndigheten. Delegation bör dock ges utan den begränsning som bolaget föreslår, se domslutet.

Bolaget har slutligen yrkat att möjligheten att förbränna andra avfallstyper än de som anges i bilaga A till ansökan (domsbilaga 1) om de har liknande egenskaper (föroreningsinnehåll och värmevärde) som anges i bilagan, under vissa förutsättningar, ska delegeras till tillsynsmyndigheten.

Vilket avfall som får förbrännas utgör en del av tillståndets omfattning och kan inte ändras genom ett villkor. Då begränsningarna i fråga om vilket bränsle som får användas således utgör en del av tillståndet bedömer mark- och miljödomstolen att det inte är möjligt att delegera den frågan till tillsynsmyndigheten. Att delegera vilka typer av farligt avfall som får förbrännas kan inte heller anses vara en sådan fråga av mindre betydelse som är lämplig för delegation. Om den frågan uppkommer bör den istället hanteras inom ramen för ett ändringstillstånd. Bolagets yrkande om delegation ska därför i denna del lämnas utan bifall.

Igångsättningstid

Värmevärden har motiverat den relativt långa igångsättningstiden om tio år bl.a. med att anläggningen av vissa pannor ligger längre fram i tiden och att erforderlig reningsutrustning m.m. behöver anpassas till vilka bränslen som slutligt kommer att användas i verksamheten.

Ingen har motsatt sig föreslagen igångsättningstid. Mark- och miljödomstolen anser mot bakgrund härav och vad bolaget anfört att det finns skäl att bestämma igångsättningstiden till tio år.

Verkställighetsförordnande

Värmevärden har yrkat att tillståndet ska få tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft.

Huvudregeln är att en dom får tas i anspråk först när den har vunnit laga kraft. När det finns skäl till det får mark- och miljödomstolen emellertid förordna att tillståndet får tas i anspråk direkt. Det är sökanden som har att visa att det finns konkreta skäl för ett verkställighetsförordnande samt att ange vilka beaktansvärda nackdelar som är förknippade med att anståndet inte kan tas i anspråk omedelbart. Det krävs att sökandens intresse med viss marginal väger tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande finns innan tillståndet får tas i anspråk.

Det rör sig i det aktuella fallet om en pågående verksamhet och ingen har motsatt sig att ett verkställighetsförordnande meddelas. Verksamheten kommer inte att ta något ytterligare område i anspråk och den ökade miljöpåverkan med anledning av nu meddelat tillstånd är begränsad. De intressen som i övrigt talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör finnas innan tillståndet får tas i anspråk är de utsläpp som den breddade bränsleanvändningen kan komma att medföra. De ökade utsläppen bedöms dock vara relativt begränsade i förhållande till det gällande tillståndet, varför detta inte kan anses utgöra hinder för ett verkställighetsförordnande. Med hänsyn härtill och vad bolaget framfört om att det har ett angeläget intresse av att snabbt kunna ta det nya tillståndet i anspråk finner mark- och miljödomstolen att det finns skäl att meddela ett verkställighetsförordnande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 4 (MMD-01)

Överklagande senast den 21 februari 2022.

Elisabet Wass Löfstedt

Gisela Köthnig

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Elisabet Wass Löfstedt, ordförande, och tekniska rådet Gisela Köthnig samt de särskilda ledamöterna Torbjörn Holmgren och Carl-Johan Alfthan.

**VÄRMEVÄRDEN - KVV NYNÄSHAMN
ANSÖKAN OM MILJÖTILLSTÅND
RETURBRÄNSLEFÖRTECKNING (AVFALLSKODER)**

KOD	RUBRIK
02	AVFALL FRÅN JORDBRUK, TRÄDGÅRDSNÄRING, VATTENBRUK, SKOGSBRUK, JAKT OCH FISKE SAMT FRÅN BEARBETNING OCH BEREDNING AV LIVSMEDEL
02 01	Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt och fiske
02 01 02	Vävnadsdelar från djur.
02 01 03	Växtdelar
02 01 04	Plastavfall (utom förpackningar)
02 01 06	Spillning och urin från djur, naturgödsel (även använd halm) samt flytande avfall som samlats upp separat och behandlats utanför produktionsstället
02 01 07	Skogsbruksavfall
02 01 99	Annat avfall
02 02	Avfall från bearbetning och beredning av kött, fisk och andra livsmedel av animaliskt ursprung
02 02 02	Vävnadsdelar från djur
02 02 03	<i>Material som är olämpliga för konsumtion eller beredning.</i>
02 03	Avfall från bearbetning och beredning av frukt, grönsaker, spannmål, ätliga oljor, kakao, kaffe och tobak; tillverkning av konserver; tillverkning av jäst och jästextrakt, bearbetning och jäsning av melass
02 03 03	Avfall från vätskeextraktion
03	AVFALL FRÅN TRÄFÖRÄDLING OCH TILLVERKNING AV PLATTOR OCH MÖBLER, PAPPERSMASSA, PAPPER OCH PAPP
03 01	Avfall från träförädling och tillverkning av plattor och möbler
03 01 01	Bark- och korkavfall
03 01 04*	Spån, spill, trä, fanér och spånskivor som innehåller farliga ämnen
03 01 05	Annat spån, spill, trä och fanér och andra spånskivor än de som anges i 03 01 04
03 01 99	Annat avfall
03 02	Avfall från träskyddsbehandling
03 02 01*	Icke-halogenerade organiska träskyddsmedel
03 02 05*	Andra träskyddsmedel som innehåller farliga ämnen
03 02 99	Andra träskyddsmedel
03 03	Avfall från tillverkning och förädling av pappersmassa, papper och papp
03 03 01	Bark- och träavfall
03 03 07	Mekaniskt avskilt rejekt från tillverkning av pappersmassa från returfiber
03 03 08	Avfall från sortering av papper och papp för återvinning
03 03 10	Fiberrejekt, fiber-, fyllmedels- och ytbeläggningsslam från mekanisk avskiljning
03 03 99	Annat avfall
05	AVFALL FRÅN OLJERAFFINERING, NATURGASRENING OCH KOLPYROLYS
05 01	Avfall från raffinering av petroleum
05 01 07*	Sur tjära
05 01 09*	Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen
05 01 10	Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 05 01 09
05 01 99	Annat avfall
06	Avfall från oorganiskkemiska processer
06 13	Annat avfall från oorganiska kemiska processer:
06 13 02*	Förbrukat aktivt kol (utom 06 07 02).
07	AVFALL FRÅN ORGANISK-KEMISKA PROCESSER
07 02	Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av plast, syntetgummi och konstfibrer:
07 02 12	Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 07 02 11.
07 05	Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av farmaceutiska produkter
07 05 11*	Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
07 05 12	Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 07 05 11
07 07	Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av finkemikalier och kemiska produkter, som inte anges på annan plats
07 07 11*	Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen och som enligt 2 kap. 3 § ska anses vara farligt avfall
07 07 12	Annat slam från avloppsbehandling på produktionsstället än det som anges i 07 07 11.

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 4

INKOM: 2021-10-25
MÅLNR: M 9238-20
AKTBIL: 42

VÄRMEVÄRDEN - KVV NYNÄSHAMN
ANSÖKAN OM MILJÖTILLSTÅND
RETURBRÄNSLEFÖRTECKNING (AVFALLSKODER)

Bilaga A Rev 2

- 08** **Avfall från tillverkning, formulering, distribution och användning av ytbeläggningar (färg, lack och porslinsemalj), lim, fogmassa och tryckfärg**
- 08 01** **Avfall från tillverkning, formulering, distribution, användning och borttagning av färg och lack:**
- 08 01 12 Annat färg- och lackavfall än det som anges i 08 01 11.
- 08 01 99 Annat avfall än det som anges i 08 01 11–08 01 21.
- 12** **AVFALL FRÅN FORMNING SAMT FYSIKALISK OCH MEKANISK YTBEHANDLING AV METALLER OCH PLASTER**
- 12 01** **Avfall från formning samt fysikalisk och mekanisk ytbehandling av metaller och plaster**
- 12 01 14* *Slam från bearbetningsprocesser som innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.*
- 12 01 18* *Oljehaltigt metallslam (slam från slipning och polering).*
- 13** **OLJEAVFALL OCH AVFALL FRÅN FLYTANDE BRÄNSLEN (utom ätliga oljor och oljor i kapitel 05, 12 och 19)**
- 13 02** **Motorolje-, transmissionsolje- och smörjoljeavfall**
- 13 02 08* Andra motor-, transmissions- och smörjoljor
- 13 08** **Annat oljeavfall:**
- 13 08 99* Annat avfall än det som anges i 13 01–13 08 02.
- 15** **FÖRPACKNINGSAVFALL; ABSORBERMEDEL, TORKDUKAR, FILTERMATERIAL OCH SKYDDSKLÄDER SOM INTE ANGES PÅ ANNAN PLATS**
- 15 01** **Förpackningar (även kommunalt förpackningsavfall som samlats in separat)**
- 15 01 01 Pappers- och pappförpackningar
- 15 01 02 Plastförpackningar
- 15 01 03 Träförpackningar
- 15 01 05 Förpackningar av kompositmaterial
- 15 01 06 Blandade förpackningar
- 15 01 09 Textilförpackningar
- 15 01 10* Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
- 15 02** **Absorbermedel, filtermaterial, torkdukar och skyddskläder**
- 15 02 02* Absorbermedel, filtermaterial (även oljefilter som inte anges på annan plats), torkdukar och skyddskläder förorenade av farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
- 15 02 03 Andra absorbermedel, filtermaterial, torkdukar och skyddskläder än de som anges i 15 02 02
- 16** **AVFALL SOM INTE ANGES PÅ ANNAN PLATS I FÖRTECKNINGEN**
- 16 03** **Produktionsserier som inte uppfyller uppställda krav och oanvända produkter**
- 16 03 06 Annat organiskt avfall än det som anges i 16 03 05
- 16 07** **Avfall från rengöring av transporttankar, lagertankar och tunnor (utom 05 och 13)**
- 16 07 08* Oljehaltigt avfall
- 16 07 09* Avfall som innehåller andra farliga ämnen.
- 16 07 99 Annat avfall
- 16 10** **Vattenhaltigt avfall avsett att behandlas utanför produktionsstället:**
- 16 10 01* Vattenhaltigt avfall som innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
- 16 10 03* Vattenhaltiga koncentrat som innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
- 17** **BYGG- OCH RIVNINGSAVFALL (ÄVEN UPPGRÄVDA MASSOR FRÅN FÖRORENADE OMRÅDEN)**
- 17 02** **Trä, glas och plast**
- 17 02 01 Trä
- 17 02 03 Plast
- 17 02 04* *Glas, plast och trä som innehåller eller som är förorenade med farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.*
- 17 03** **Bitumenblandningar, stenkoltjära och tjärprodukter**
- 17 03 01* Bitumenblandningar som innehåller stenkoltjära och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
- 17 03 02 Andra bitumenblandningar än de som anges i 17 03 01.
- 17 03 03* Stenkoltjära och tjärprodukter
- 17 05** **Jord (även uppgrävda massor från förorenade områden), sten och muddermassor**
- 17 05 05* Muddermassor som innehåller farliga ämnen

VÄRMEVÄRDEN - KVV NYNÄSHAMN
ANSÖKAN OM MILJÖTILLSTÅND
RETURBRÄNSLEFÖRTECKNING (AVFALLSKODER)

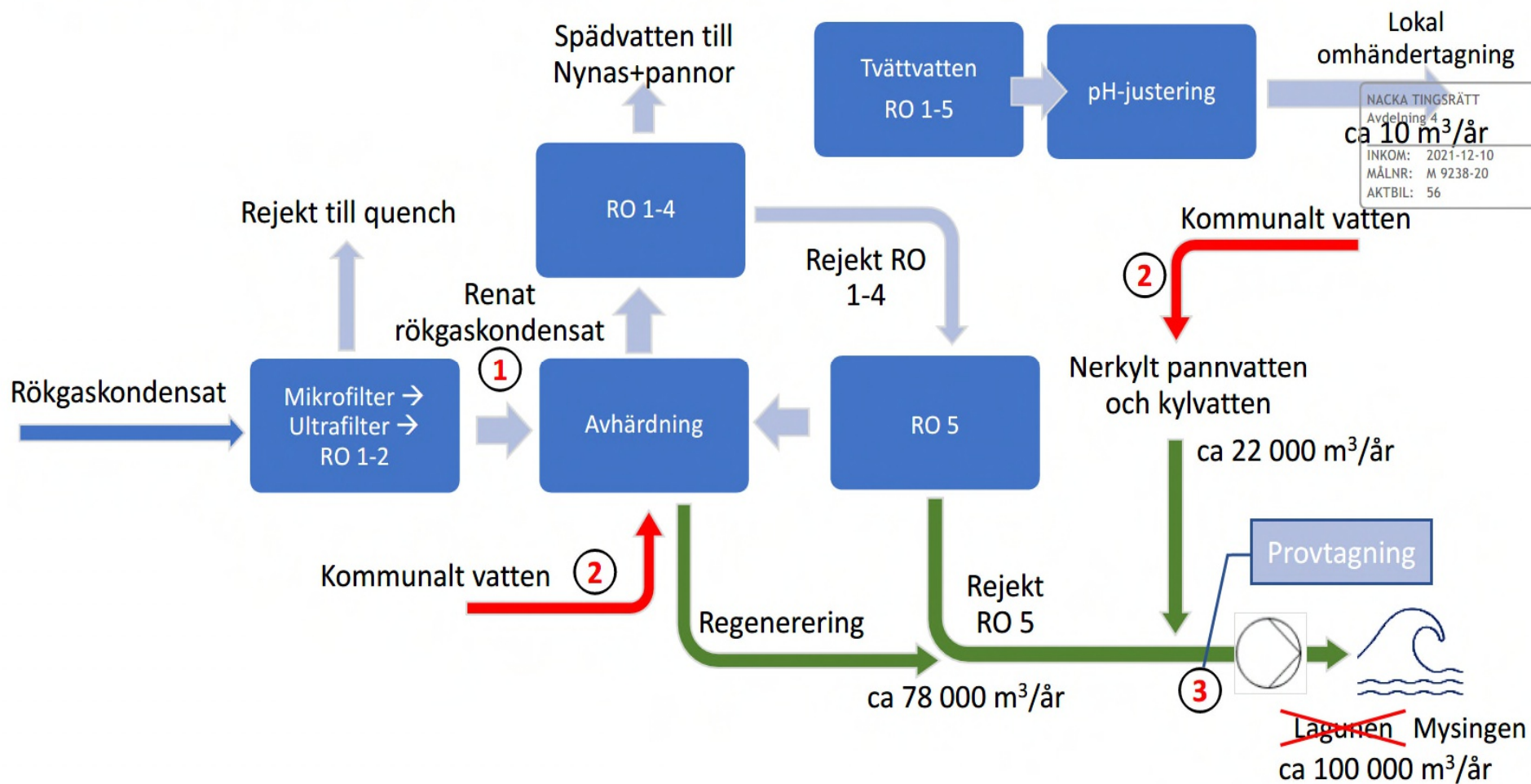
- 17 09   Annat bygg- och rivningsavfall**
17 09 03*   Annat bygg- och rivningsavfall (även blandat avfall) som innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
17 09 04   Annat blandat bygg- och rivningsavfall än det som anges i 17 09 01, 17 09 02 och 17 09 03
- 19   AVFALL FRÅN AVFALLSHANTERINGSANLÄGGNINGAR, EXTERNA AVLOPPSRENINGSVVERK OCH FRAMSTÄLLNING AV DRICKSVATTEN ELLER VATTEN FÖR INDUSTRIÄNDAMÅL**
- 19 02   Avfall från fysikalisk eller kemisk behandling av avfall (även avlägsnande av krom eller cyanid samt neutralisering):**
19 02 03   Avfall som blandats, bestående endast av icke-farligt avfall.
19 02 04*   Avfall som blandats, bestående av minst en sorts farligt avfall.
19 02 05*   Slam från fysikalisk eller kemisk behandling som innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
19 02 07*   Olja och koncentrat från avskiljning.
19 02 09*   Fast brännbart avfall som innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
- 19 03   Stabiliserat eller solidifierat avfall:**
19 03 04*   Avfall, klassificerat som farligt, som delvis stabiliserats, utom 19 03 08.
19 03 06*   Avfall, klassificerat som farligt, som solidifierats och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
- 19 06   Avfall från anaerob behandling av avfall**
19 06 04   Rötrest från anaerob behandling av kommunalt avfall
19 06 06   Rötrest från anaerob behandling av animaliskt och vegetabiliskt avfall
19 06 99   Annat avfall
- 19 08   Avfall från avloppsreningsverk som inte anges på annan plats i förteckningen**
19 08 01   Rens
19 08 02   Avfall från sandfång
19 08 05   Slam från behandling av hushållsavfallsvatten
19 08 09   Fett- och oljeblandningar från oljeavskiljare som endast innehåller ätliga oljor och fetter
19 08 10*   Andra fett- och oljeblandningar från oljeavskiljare än de som anges i 19 08 09 och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
19 08 11*   Slam som innehåller farliga ämnen från biologisk behandling av industriavloppsvatten och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
19 08 12   Annat slam från biologisk behandling av industriavloppsvatten än det som anges i 19 08 11
19 08 13*   Slam som innehåller farliga ämnen från annan behandling av industriavloppsvatten och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
19 08 14   Annat slam från annan behandling av industriavloppsvatten än det som anges i 19 08 13
19 08 99   Annat slam än det som anges i 19 08 01-19 08 13
- 19 09   Avfall från framställning av dricksvatten eller vatten för industriändamål:**
19 09 01   Fast avfall från primär filtrering eller rensning.
19 09 04   Förbrukat aktivt kol.
19 09 05   Mättade eller förbrukade jonbytesthartser.
19 09 99   Annat avfall än det som anges i 19 09 01–19 09 06.
- 19 11   Avfall från oljeregenerering:**
19 11 01*   Förbrukat filterlera.
19 11 02*   Sur tjära.
19 11 03*   Vattenhaltigt flytande avfall.
19 11 04*   Avfall från rengöring av bränslen med baser.
19 11 05*   Slam från avloppsbehandling på produktionsstället som innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
- 19 12   Annat avfall från mekanisk behandling av avfall (t.ex.sortering, krossning, komprimering, sintring)**
19 12 01   Papper och papp
19 12 04   Plast och gummi
19 12 07   Annat trä än det som anges i 19 12 06
19 12 08   Textilier
19 12 10   Brännbart avfall (avfallsfraktion behandlad för förbränning - RDF)
19 12 11*   Annat avfall (även blandningar av material) från mekanisk behandling av avfall som innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
19 12 12   Annat avfall (även blandningar av material) från mekanisk behandling av avfall än det som anges i 19 12

**VÄRMEVÄRDEN - KVV NYNÄSHAMN
ANSÖKAN OM MILJÖTILLSTÅND
RETURBRÄNSLEFÖRTECKNING (AVFALLSKODER)**

Bilaga A Rev 2

19 13	Avfall från efterbehandling av jord och grundvatten:
19 13 01*	vara farligt avfall.
19 13 02	Annat fast avfall från efterbehandling av jord än det som anges i 19 13 01.
19 13 03*	farligt avfall.
19 13 04	Annat slam från efterbehandling av jord än det som anges i 19 13 03.
19 13 05*	vara farligt avfall.
19 12 06*	<i>Trä som innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.</i>
19 13 07*	innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
20	KOMMUNALT AVFALL (HUSHÅLLSAVFALL OCH LIKNANDE HANDELS-, INDUSTRI- OCH INSTITUTIONSAVFALL) ÄVEN SEPARAT INSAMLADE FRAKTIONER
20 01	Separat insamlade fraktioner (utom 15 01)
20 01 01	Papper och papp
20 01 10	Kläder
20 01 11	Textilier
20 01 25	Ätlig olja och ätligt fett
20 01 29*	Rengöringsmedel som innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.
20 01 30	Andra rengöringsmedel än de som anges i 20 01 29.
20 01 37*	<i>Trä som innehåller farliga ämnen och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.</i>
20 01 38	Annat trä än det som anges i 20 01 37
20 01 39	Plaster
20 02	Trädgårds- och parkavfall (även avfall från begravningsplatser)
20 02 01	Biologiskt nedbrytbart avfall

Utsläpp till vatten – Flödesbild processavloppsvatten

NACKA TINGSRÄTT
 Avdelning 4
 INKOM: 2021-12-02
 MÅLNR: M 9238-20
 AKTBIL: 53

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.